

Atitudini

- Simona Antonescu, „În umbra ei (o saga istorică)”
- Viorica Răduță – un roman despre lumea ploieșteană: „Un calcan pe Lipscani”
- In memoriam Ion Bălu: „Rămas bun, domnule Profesor! Și mulțumesc!”
- Comparații șazeciste
- Urbanism și memorie. Instituționalizarea memoriei liberale a Ploieștiului secolului al XIX-lea
- Aurora Cornu, o femeie în țara bărbaților

21 Ploesti — Primăria

Marian Dragomir

Luna aceasta gândul meu zboară spre competențele profesorilor universitari, mai ales că Ion Bălu, unul dintre stâlpii educației universitare prahovene, a plecat spre nemurire.

Este dovedit empiric că abilitățile academice de predare necesită perioade mai lungi de timp pentru a se dezvolta. Motivul este faptul că funcția de predare / învățare este ancorată în emoțional, deoarece sunt afectate idealurile percepute și normele.

Dar ce face un profesor universitar să fie „bun”? Cred că primul lucru este necesitatea ca sesiunea de predare să fie eficientă și să mărească ceea ce numim „oportunitatea de a învăța”. Într-o sesiune de predare eficientă, studenții au, pur și simplu, mai mult timp pentru a învăța. Prin urmare, modelul lui avea un plan clar legat de ceea ce dorea să facă, planul clar pentru studenți, astfel încât noi știam la ce ne puteam aștepta pe tot parcursul sesiunii.

Feedback-ul este un element cheie în acest sens. Orice student are nevoie de feedback cu privire la procesul său de învățare; trebuie să știe dacă ceea ce a învățat este corect sau nu și dacă nu, ce este greșit și cum poate fi îmbunătățit acest lucru.

Profesorii se așteaptă adesea ca studenții să știe cum să învețe și cum să conducă procesele de învățare în domeniul lor. Cu toate acestea, majoritatea studenților se luptă să învețe domenii complet noi, deoarece nu sunt conștienți de propriile strategii de învățare (cunoscute și sub numele de metacunoaștere). Prin urmare, pentru a îmbunătăți învățarea elevilor, la universitate, domnul profesor clarifica procesul de învățare și discută acest lucru cu noi.

De asemenea, există multe diferențe între studenți; interesele personale, cunoștințele anterioare, abilitățile, motivația, obiectivele individuale, mediul cultural etc. Toate au o influență asupra a ceea ce un elev învață dintr-o

sesiune. În majoritatea sesiunilor profesorul lua în considerare aceste diferențe prin variații în exemplele pe care le utiliza (lua în considerare contextul cultural), oferea materiale de învățare suplimentare / sugestii de lectură.

Indiferent de ce am observat eu mai sus, ceea ce este cel mai important este că Ion Bălu se folosea de propriul entuziasm pentru subiect pentru a ne molipsi și pe noi.

Mihaela Ilie - *Fructul cunoașterii*

Drum bun, domnule Profesor! Și mulțumesc!

Marius Nica

În existența fiecăruia dintre noi există acele întâlniri pe care le intuiești de la început a fi „providențiale” și cărora le proiectezi, inconștient, toate aspirațiile și visele tale. Cu domnul Profesor Ion Bălu, pentru mine, nu a fost așa...

Sfârșitul anilor '90 aducea studenților filologi ai Universității Petrol-Gaze din Ploiești – printre care mă găseam și eu – șansa de a-l întâlni pe Profesorul Bălu, al cărui nume era de ajuns ca amfiteatrul să își diminueze zumzetul și fervoarea tinerilor aflați în bănci. Ca mulți dintre colegii mei, mă bucuram de poveștile literare spuse cu atâta pasiune de către dascălul din fața noastră, încât, uneori ne întrebam cu ușoară invidie intelectuală: „Oare Bălu știe chiar tot despre cutare sau cutare scriitor?” Nu îmi era mentor – cum se spune în mediile academice – și nici eu nu îi trezeam vreun interes pedagogic deosebit. Am încercat, ca oricare alt student, să trec de examenele dumnealui cu notă cât mai mare și de cele mai multe ori am reușit. Interesant este că acum, după mai mult de 20 de ani, țin minte clar doar examenul la care „am luat” cea mai mică notă la Bălu – simbolismul literar românesc. E ca și cum am fost marcat nu de aprecierile dumnealui, ci de ratarea mea de a-i arăta că pot fi un student de 10. Oricum, cine eram eu pentru domnul Profesor? Un alt student dintre mulții pe care urma să îi evalueze.

În anul final am dezvoltat diverse relații intelectuale cu mediile culturale ale Ploieștiului și, spre fericirea mea, chiar am reușit să public un articol în revista locală, fără însă a spune acest lucru colegilor sau profesorilor mei. Între timp, am scris și lucrarea de licență, sub îndrumarea unui alt profesor (oare de ce?) și am ajuns și în momentul susținerii tezei. Toții membrii comisiei au adresat întrebări, au dezvoltat conceptele prezentate și au construit un dialog științific deosebit. Dar totul a culminat, în final, cu vocea domnului Profesor Bălu, care, până atunci tăcut, a spus rar, privindu-mă pătrunzător, de parcă atunci mă vedea pentru prima dată: „Să știi că ți-am citit articolul din *Axioma*. Bravo!” Ei bine, această frază a fost nota mea la licență, mai importantă decât nota din catalogul instituției. Am înțeles atunci că nu mai eram unul dintre mulții studenți, ci eram studentul care merita

atenția și timpul domnului Profesor. Sau poate așa a fost mereu, dar nu am știut eu...

Anii au trecut și am devenit coleg de catedră cu criticul literar Ion Bălu, ba, mai mult, dumnealui a hotărât să conduc seminariile cursului de literatură română interbelică, pe care dumnealui îl ținea studenților din anul al treilea. Am reușit să îl cunosc pe omul din spatele Profesorului, atât în activitățile desfășurate în spațiul instituției, cât și în discuțiile amicale pe care, recunosc, le provocam cu deosebit interes. Am pătruns adevărul multora dintre gesturile dumnealui și am înțeles nemăsurata răbdare pe care mulți i-o invidiam. Am descoperit tânărul schior de pe dealurile Câmpinei, dar și pe doctorandul avid de cunoaștere ce a dezvoltat o pasiune pentru detaliul revelator. Toate acestea și multe altele învelite într-o modestie cum rareori ne este dat să aflăm în jurul nostru. Orice elogiu sau apreciere domnul Profesor le primea zâmbind ușor, privind timid în pământ de parcă ar fi fost un adolescent ce încă descoperă viața. Nu l-am auzit niciodată să pretindă ce nu i s-ar fi convenit și niciodată nu l-am aflat nepregătit: nici în fața studenților și nici a colegilor. Seriozitatea și memoria dumnealui au „supărat” poate uneori, dar ne-au învățat că nu trebuie irosit niciun moment pentru a pregăti „întâlnirea cu Celălalt” – cu studenții, cu prietenii, cu destinul.

Catedra de Filologie a Universității Petrol-Gaze din Ploiești datorează enorm domnului Profesor. Nu doar eu, ci majoritatea colegilor mei a trecut prin aceleași relații cu dumnealui: ne-a fost profesor, ne-a primit cu drag în colectivul din care făcea parte, ne-a evaluat în examenele de promovare și, mai mult decât toate, ne-a îmbrățișat, în felul lui timid, cu căldura minții sale. Ce mai rămâne acum din toate acestea? Am să răspund, cumva în spiritul vremurilor, fiind sigur că sunt ecoul colegilor mei, care ar scrie odată cu mine: *Je suis* Ion Bălu.

Simona Antonescu a debutat în 2015, cu volumul de povestiri *Fotograficul Curții regale*, primind premiul Editurii Cartea Românească și Premiul Uniunii Scriitorilor din România pentru debut. După *Darul lui Serafim* (2016), ajunge la roman, cu *Hanul lui Manuc* (2017) și *Ultima cruciadă* (2019), explorând într-un stil inconfundabil un ambitus istoric, fiecare dintre cărțile ei apărând și în ediții populare, „de buzunar”. Autoare a biografiei romanțate *Maria Tănase*, a unei serii de istorie povestite copiilor (9 volume, de la Decebal la Menumorut și la Mihai I, „regele-copil”), Simona Antonescu a descoperit literatura după o carieră în chimie alimentară, devenind una dintre cele mai apreciate scriitoare de astăzi prin puterea ei de evocare. Absolventă a liceului „Constantin Dobrogeanu-Gherea” (actualul colegiu „Nichita Stănescu”), autoarea are multe conexiuni cu lumea ploieșteană. Pentru cititorii *Atitudini*, un fragment din cel mai recent roman, în curs de apariție la Editura Polirom.

Dobrogeanu-Gherea” (actualul colegiu „Nichita Stănescu”), autoarea are multe conexiuni cu lumea ploieșteană. Pentru cititorii *Atitudini*, un fragment din cel mai recent roman, în curs de apariție la Editura Polirom.

În umbra ei

Viețile familiilor sunt covoare țesute în același război de la începutul lumii. Cheia fericirii este să nu cercetezi în deaproape covorul, ca să te poți bucura de uimirile tale ca de lucruri noi, ca și cum ele ar fi ivite pe lume anume pentru tine. Simina iscodise adesea pe bătrânii

familiei, cerând mereu noi și noi detalii ale poveștilor aflate, până când modelul covorului țesut în spate îi fusese limpede. Uimirile ei de acum erau aceleași cu uimirile bătrânilor ei de odinioară. Înțelegerea aceasta îi răpise bucuria din ele, iar ea pricepuse că ar fi fost mai bine să nu știe. Nu-și putea înfrâna însă curiozitatea. Trăia viața bunicii sale, care trăise viața mamei și a bunicii ei, într-un șir neîntrerupt prins în covorul din război. Nicio uimire nu era nou ivită pe lume, anume pentru ea. Pe măsură ce deslușea mai limpede modelul covorului din spate, vedea tot mai clar covorul din față, nețesut încă, dar existând de la cea dintâi potrivire a războiului pe picioare.

Privirea ei prin timp înainte se întâlnea cu privirea prin timp înapoi a Sabinei aflate în fața peretelui cu fotografii. Simina văzu casa cu

marchiză de sticlă de pe malul Dunării, nucul din curte și pe fiicele ei, Sada și Vera. Săbi văzu cea dintâi întâlnire a Siminei cu Iacovache Dănilă, viitoarea lor gospodărie plină de copii și tot șirul de rupturi și împăcări dintre femeile neamului.

Viețile oamenilor nu există separate. Există numai viețile familiilor. Până când nu ești conștient de șirul la capătul căruia trăiești, viața ta se află într-o paranteză, un somn nesănătos din care atâția bunici și străbunici așteaptă să te trezești. Simina încă nu împlinise șaisprezece ani când ajunsese la concluzia aceasta.

Explicația cu logodanul său fusese scurtă și avusese loc chiar acolo, pe malul înalt al Dunării, în locul unde Siretul se varsă în ea.

– Nu putem să ne luăm, îi spusese fata, cu privirile drepte într-ale lui, ca și cum el și nu ea ar fi avut motiv de stânjeneală. Pentru că eu nu sunt a ta.

– Dar am băut aldămașul, spusese bărbatul fără convingere, pentru că hotărârea din glasul calm al Siminei îi arăta că nimic nu o va mai întoarce înapoi.

– Nu sunt a ta, repetase fata, rămânând dreaptă la judecata lui.

O vreme își cercetară fiecare viitorul, privindu-se în ochi tăcuți. Bărbatul se văzu în poarta părinților Siminei, în mijlocul unui scandal care avea să scoată tot târgul în drum, vărsându-și furia și cerând despăgubiri. Simina se văzu ferecată în casă de taică-său, cu obrajii înroșiți de palmele maică-sii, fugind în mijlocul nopții către feciorul în uniformă regală al lui Dănilă, care avea să o facă fericită din când în când. Covorul trebuia

șesut mai departe pentru ca Simina să nască pe Sada și pe Vera, care să nască pe Sebastiana și pe Cornelia, care să nască pe Sabi, care să nască pe Sara-mică.

Lucrurile se împliniră, în mare, așa cum văzuseră ei doi în clipa aceea. Pe drumul de întoarcere, Simina opri calul în fața gării, lăsând pe Iacovache Dănilă să o cerceteze din creștet până în tâlpi.

– Și a cui ești? întrebă el la sfârșitul evaluării, după ce cântărise și frumusețea fetei, dar și cutezanța ei care-i stârnea dorința de a o supune.

– Sunt de-a lui Micu, răspunsese fata fără să mai adauge alte lămuriri, căci neamul era întins și tot târgul cunoștea câte un Micu.

Iacovache Dănilă o cântări din nou amănunțit, cu priviri negustorești, încercând să-și adoarmă presimțirile care-l nelinișteau, pentru că nu era obișnuit cu ele. Pacea pe care i-o aducea în suflet apropierea fetei acesteia, sentimentul luminos că a ajuns acasă veneau cu siguranță din calculele pe care mintea lui le rotea cu repeziciune: ai lui Micu erau frunte mereu, fata era frumoasă și înfiptă, de toată nădejdea de vreme ce călătorise astăzi singură până la Galați și înapoi, mică de ani după cum o arăta pielea netedă, străvezie de sub ochi și de pe gât, cu siguranță încă nerușinată de vreun flăcău, judecând după privirea cutezătoare pe care nicio femeie nu o poate avea după ce a cunoscut bărbatul.

– Ești promisă? întrebă Iacovache Dănilă, strecurând două degete în buzunăraș, scoțând de acolo ceasul și aruncându-i o privire scurtă, numai cât să impresioneze naiada aceasta care stătea în fața lui călare.

– Sunt promisă.

– Și cum facem?

– Să vii la tata să mă ceri, spusese Simina fără nicio urmă de patimă, numai cu liniște în glasul cu tălăzuiri de ape. Cu celălalt am vorbit eu, mi-am luat cuvântul înapoi ca să rămână povara asupra mea.

– O să te dea? se miră Iacovache cu sinceritate.

– N-o să mă dea, dar dumneata trebuie să vii să mă ceri frumos. Apoi vin eu singură.

Bărbatul o privea cum stătea dreaptă în șa pe calul care nu-i ieșea din cuvânt, nici măcar nu fornăia atâta vreme cât ea își ținea o mână sub

urechea lui și pricepu dintr-odată că fata aceasta care vorbea atât de stăpânit despre viitoare furtuni pe care urma să le abată asupra familiei sale avea să-i dea și lui mari bătăi de cap.

– Sfruntările astea o să le mai retezăm un pic, mormăi el, îmbărbătându-se singur. Și cum te cheamă?

– Eu sunt Simina, dădu ea răspuns ca un titlu de cântec ori de carte.

La scurtă vreme, Iacovache Dănilă veni singur la poarta Siminei. Taică-său, bătrânul Dănilă și maică-sa i se împotrăviseră pentru întâia oară de când el se întorsese în uniformă cu trese aurii și vipușcă la pantaloni. Încercaseră mai întâi cu vorba bună să-i arate că fata e promisă, aflase maică-sa prin femei, duminica la biserică, băuseră și aldămașul, nu mai era nimic de făcut. Și apoi, o pețitoare pricepută ar putea acum, când el este impiegat de mișcare, adică nu un oarecine în târgul ăsta, să-i găsească o fată cu ceva școală și cu pian în casă, poate dintr-ale învățătorului ori chiar din fetele preotului. O fată care să vină cu pianul ca zestre.

Iacovache auzea pentru prima oară despre astfel de vise ale maicii sale. Întoarse ideea aceasta în minte o vreme, rămânând tăcut și mutându-și privirea de la Dănilă bătrânul la maică-sa și înapoi. În minte îi răsări apoi imaginea Siminei țâșnind din aburul gros al trenului, alergând lipită de iapa ei nebună și inima i se împărți iarăși în două: jumătate își dorea cu însetare să oprească fuga fetei, să o supună, să-i șteargă înfumurarea din mișcări, cealaltă jumătate simțea că a ajuns acasă și voia numai să se bucure de această pace.

– Nu-mi iau nevastă pe care să o țin în casă ca pe-o icoană din perete, iar eu să muncesc ca prostul și la slujbă și prin curte, vorbi el, iar glasul îi sună suficient de îndârjit ca să înfurie pe bătrânul Dănilă.

– Nici nevastă fără zestre n-o să-ți iei câtă vreme eu mai sunt încă în putere, așa să știi! ridică el glasul și pumnul către tavan. Crezi cumva că Micu o să fie de acord cu încurcătura asta? Crezi că o să-ți dea fata cu pământ și cu animale?

– Să-mi iau atunci una care aduce ca zestre un pian? sări Iacovache drept în picioare și ieși din casă, traversă curtea și plecă fără să se mai uite înapoi, la părinții rămași pe prag, aruncându-și de acolo supărarea către el.

Dincolo, la ai lui Micu, era așteptat. În ograda largă, Iacovache simțea pregătiri ca de război. Unui frate mai mic i se dăduseră pe mână caii, să-i scoată din curte și să meargă cu ei pe luncă ori pe deal, departe ca să nu fugă nebuna, cum spusese Micu răstit, croindu-i copilului peste ceafă palma care era de fapt menită Siminei. În pragul casei, maică-sa strângea la piept botinele fetei ca și cum ar fi bănuț prin apropiere un dușman nevăzut care ar fi dorit să i le smulgă. Sus, în gura podului, se arătase Simina, desculță și aprigă.

– Bună ziua! începuse Iacovache Dănilă după buna cuviință, apoi așteptă să fie poftit să intre.

– Domnule șef, îi răspunse stăpânit Micu în vreme ce se apropia de poartă cu pași largi, ca omul în curtea lui. Mergi cu Dumnezeu mai înainte să ajungă taica părintele aici și o să trecem cu vederea totul ca și cum nu ar fi fost, mai spuse el, deschizând poarta și blocând calea cu trupul său.

– Am venit să ne înțelegem ca oamenii, spuse Iacovache, iritat pentru că fusese chemat preotul, ca la mare pricină.

Din spate răsună glasul ascuțit, alarmat, al femeii lui:

– Aține-te, Micule, aține-te!

Simina, coborâtă din podul casei prin mărul înflorit, înainta calmă către poarta în care se înfruntau părintele său și feciorul lui Dănilă. Avea în brațe o icoană mică, două cămăși împăturite, o trusă de cusut într-o cutie de lemn și o sticlucă cu apă de colonie, toate primite numai de la nănașă-sa. Nu luase din casă nimic căpătat de la părinți. Își privi tatăl liniștită și-i vorbi cu glas scăzut, peste care răzbăteau strigătele mamei ei, “aține-te, Micule, aține-te!”:

– Taică, acum ori mâine, ori poimâine voi pleca. Desculță și pe jos, dacă-mi luați botinele și calul, voi pleca.

În păr i se aninaseră petalele florilor de măr printre care trecuse. Glasul îi era calm, mișcărilor stăpânite și privirile drepte. Tăcerea care creștea între ei i-o dezvăluie în sfârșit pe Simina părintelui său, iar el făcu un pas în spatele porții ca să o lase să treacă. Iacovache o prinse de braț și o urcă alături de el, în șa, apoi dădură binețe frumos, se întoarseră și plecară încet, el privind cam neliniștit înainte, pentru că viitorul nu i se arăta foarte limpede, iar la spatele lui fata ninsă cu flori de măr ca orice mireasă curată.

Irina Catrinescu

Dorește-ți

Dorește-ți să înțelegi
Că răsăritul începe-n apus
Că zborul de jos este cu cel de sus,
Că din piroane crește iubire
Și în nicio greșeală nu-i irosire.

Dorește-ți să înțelegi
Că în negru e alb
În tot e nimic
Și-n gunoi infinit.

Dorește-ți să mori doar o dată măcar
Și să te ridici mai puțin murdar

Dorește-ți o lună mare
Din care să-reînvii ca un soare.

Dorește-ți să suferi ca și când
Nu te mai poate-alina un cuvânt.

Dorește-ți să iubești oamenii
După ce i-ai pierdut
Și să nu regreti
Doar să-i iubești mai mult.

Dorește-ți tot ce nu știi că ai
Dorește-ți ce numai tu poți să-i dai

Dorește-l în fiecare dimineață și seară
Fără de ce unde când cum
doar să te bucuri că e, c-a venit.
Dorește-ți să nu-i ceri nimic

și să-ți dea singur tot.
Dorește-ți vals și tango la un loc.

Dorește-ți insula în care te aștepta de la început
Fără să sperie că ai să vii:
Ca doi copii!

Dorește-ți totul sau nimic
În iubirea de sus nu există gri.

Viorica Răduță este poetă și prozatoare, eseistă. Absolventă a Facultății de Litere a Universității din București, a debutat cu versuri în 1987, în prezentarea lui Mihai Coman, iar editorial în 1998, cu volumul *Patimi după mine*. Au urmat: *Lipsa la psalmi* (2000), *Al 13-lea Iov* (2003), *Când amintirile, corpuri subtile* (2007), *Viața de apă de uscat* (2008), *Cam toți murim* (2010), *Mama întreabă dacă stau până seara* (2013), *Când se duc în uitare* (2015). Se detașează versurile din *Arsura umblă după trup* (2018), ce au în centru tragismul de la Colectiv, precum și volumul *Ai moartea pe față* (2021), din vremurile actuale, pandemice.

Volume de eseuri: *Graalul fără Graal* (2002), *Interpolări și Interpolări* (2007).

A publicat romanele *Înainte de exod* (1998), *Irozi* (2001), *Hidrapulper* (2007), *În exod* (2008), *În două lumi* (2013), *Vremea Moroiiului* (2015), *Orașul închis* (2017, distins cu Premiul Filialei de Proză, București, a Uniunii Scriitorilor).

Fotografii mai vechi în ramă nouă

(fragment din romanul *Un calcan pe Lipscani*)

Bref. Dacă ne luăm după cronica veche panorama Ploieștilor era sat la vremea de popas a domnitorului Mihai. Jurământul armatei a cuprins Curtea Domniei Sale, apoi a tras o brazdă ceva mai adâncă decât popasul și a făcut-o târg. Aici, la întâlnirea apelor cu Brazda lui Novac, cu ploile și vântul, locul s-a întărit și a făcut raiul aproape de biserica lui Matei Basarab și de cea a Sfântului Nicolae Vechi. Din casă, Muruzoae privea clopotnița și asculta sunetul cum îi tăia moșia pe din două. Ar fi vrut, la urmă, să-l desfacă și pe ginere, Costache. Of, că nu mai e ca pe timpul răposatului Ienache un fierăstrău bun! Nu bănuia că doar Sfinții Petru și Pavel o să afle viitorul dangăt de clopot în 1794, nici că biserica va avea pe la 1879 alt chip, cu chenar de piatră. Locașul, însă, ține în el și vechea înfățișare dacă știe grosimea, stâlpii și răsăritul cât o absidă, iar scara veche mai urcă și azi în clopotniță, dar nu duce și la sunetul vechi. Timpul a trecut peste restaurări, tot mai strâns în brâul pus de jur-împrejur. Numai că unul dintre Zagoriți a murit pe front cu ideea că Mihai aflase bun loc de moșie, mai ceva decât un sat, de vreme ce însuși Matei Basarab văzuse grădina celeilalte biserici, în ruină, ca pe un paradis din acela pierdut. Mulți cred că interioarele nu mai vorbesc, dar ploieștenii, și aceia ai Sprâncenatului cu jalba la domnie, și preotul Constantin, și Ioachimescu, și oamenii Candianului le-ar fi auzit de pe hotarele lor. Altfel,

nu porneau ei tulburare după tulburare ca și gârlele Ploieștilor în Dâmbu.

Pe la 1871, însă, bisericile și casele, de la apa Dâmbului spre Oborul din Centru, stăteau mai mult între calcane. Tăietura abruptă a caselor mergea cu hotarele până la vechiul Tribunal, de unde jurații cunoșteau că au greșit sau nu judecata omului dacă parafa se fixa între silueta Sfântului Nicolae Nou și Maica Precista. Exact acolo se așeza ca semn bun umbra celorlalte trei turle, de la Sfântu Ilie, Sfinții Apostoli Petru și Pavel și Sfântu Nicolae Vechi. Cel din urmă, cu brazii intrați în slujba de duminică pentru totdeauna. Aveau bisericile Ploieștilor și ploaia în ele? Preotul Constantin ar fi putut răspunde, dar nici casele Muruzoaei nu mai erau, nici pământul nu mai avea umbrar.

Adevărat, ziua de miercuri o încurca fiind așa de veche că însuși Mihai Viteazul s-a oprit și a încercuit-o. Lumea se ițea printre maldărele de zarzavat, cartofi, vaci, oi și pânzeturi și butoaie de vin sau țuică de prună la oborul din centru. Atunci a dat înfățișare gândului dintâi, iar apostolii Petru și Pavel au avut lăcaș nou, zugrăvit și cu murmurul armatei voievodului înspre Ardeal. Din ruina catapetesmei Sfântului Nicolae Vechi, dar și din stratul de dedesubt al tâmplei s-ar fi ridicat dintr-odată înghețul de iarnă. Numai doamna Stanca și Fiul l-au dus ca pe o prevestire la drum. Nici frații Buzești Trei, cât fruntea unui popor, nu aveau cum

să îndepărteze o părere de moarte cu sabia. Chiar dacă ridicau moșia cu mâna, boarea aceea cu solzi de la catapeteasmă nu au despicat-o peste Teleajen. Pornise deodată înapoi, cu spatele exact la trupul care își căuta capul, și asta la drum lung. Cum Doamna Stanca se făcuse ea însăși cale spre Sтамbul, înghețul nu mai trecea.

La 1871, însă, când doi fotografi au circulat prin corpul care unea Foișorul cu Primăria li s-a părut că umblă prin trup de om. Era viu. Au urcat, apoi, în Foișorul de foc și de sub fusta aparatului Ploieștii au fost decupați în mai multe vederi către apa Dâmbului și pe laturi, apă învolburată de ploile cu vântul în ele după seceta lungă din care nu pleca pustiul decât până la Târgșor. Primul fotograf s-a dus în lungul clopotniței Sfânta Vineri, apoi spre Biserica Domnească, al doilea până la Sfinții Apostoli și Sfântu Nicolae, Vechi și Nou, dar a vrut să se rotească și spre Sfântul Gheorghe Vechi. Atunci, trepidul s-a dezechilibrat și camera neagră nu a văzut ce văzuse ochiul. Să știi că nu mai ieșim din mahala, i-a spus celuilalt, aplecat peste cutia aparatului, Lasă că suntem în Centru acum! Și a stat nemișcat. După developare au văzut că șapte dintre fotografiile nu erau mișcate, fracțiunea de secundă în care ochiul și mâna au fost împreună dăduseră și claritatea pe care cerul nu o avea. Pe ploaie ies bine pozele, totuși. Ploaia are lumină în ea, a recunoscut al doilea fotograf. Ar fi recunoscut după atâția ani și copacul, care nu a prins vechiul Centru aici. S-a tot dus spre vârf iar din zona Primărie - Tribunal vechi nu a mai plecat, de vreme ce *va fi singurul martor peste timp. Acum mergi prin sala de judecată cum ai privi spre rufele puse la uscat în balconul forjat al blocului Gheorghe Bogdan. Numai copacul e tot mai scăzut. A chelit de la vremea care trece prin el, când spre Sfânta Vineri, când spre Strada Lipscani, care nici nu mai există. Mulți îi zic și azi martor (a se vedea în coasta Hotelului Prahova ca un cocostârc). Cât timp îl va mai ține gâtul golaș. Până și un dihor de securist tot putea vedea Casa Mamaciu de vizavi. Fusese construită în Republică, așa că Stan Popescu îl va fi zărit pe bancherul Ergas Avram Mamaciu cum își plimba un baston aurit din ușa scoică spre Franceză. Nu pentru demolări, nu începuseră, ci ca să aibă loc împrejur și să vadă în întregime fațada clădirii. Dacă azi ar luat-o pe Bălcescu, fostă Justiției, tot ar mai recunoaște locurile, dar dacă se îndeamnă pe*

Kogălniceanu, vechea Franceză, înspre Piața Unirii, ar trebui să se întoarcă. Mai e ceva din trecut pe Basarabii cu Lebădă și mai încolo, pe Romană, dacă nu am ține cont că tocmai ei i se luase capul. Apoi și hanul Buzilă și tot așa.

Cei doi fotografi, însă, nu bănuiau că Centrul se va muta și că bombardamentele, cutremurul și sistematizarea vor șterge înfățișarea Ploieștilor cu câteva străzi în spatele lor. S-ar fi întors spre Lipscani și mai sus, către Obor. Acum, datorită lor, urmăm unghiul din ochiul cu ploaie pe sticlă, așezat în Foișorul de foc, la fel ca vechiul cronicar. Vedem la 1871, aproape de Republică, dar stinsă și ea, cum cei eliberați din beciurile memoriei de la Târgoviște trec de Prefectură. L-au lăudat în gând pe Dumnezeu că primarul vrea să taie cale dreaptă de la Gara de Sud spre Centru, dar tot s-au uitat cu drag la Foișor că e roșu ca focul, la șindrila, dar și la prăvăliile de pe dreapta și de pe stânga, cu gândul la o halbă cu gâtul spumat. De acolo înălțimea Foișorului părea, însă, amenințătoare. Noroc cu paza de foc. Scara urca sus, în turn, cu fiecare priveliște. Dacă era vreun incendiu undeva, se anunța cu strigăt de goarnă și un călăreț fără șa ducea la cazarma pompierilor vestea. Fotograful încerca să prindă și asta, dar scara din Foișor a rezistat doar strigătului după ce a căzut turnul. Așa, însă, fără Observator, lățimile și lungimile se luau de aici doar pe bucăți, și numai în aparat. Uite că primul fotograf l-a rotit puțin și a prins circul! Lumeee, se auzea de sub cortul mare cât Pasajul de sticlă, care va înlocui Circul. Până atunci se striga pe locul viran odată cu trapezistul apărut dintre sfori. Părea să umble, totuși, de pe vârful Dealului Seciu pe Bucovel fără frică. Dar nu saltul acrobatului, ci aplauzele făceau valuri sub pânza de cort. Fotograful a așteptat să se termine spectacolul și abia pe urmă a clipit din ochi. A clipit și aparatul. Vedea, și unul, și altul, cum se limpezește Piața Unirii, cum crește un copac în voia vântului care mătură hăinăria scoasă afară, la uliță, din prăvălia cu etaj. La fereastră stătea o pălărie de damă, împodobită ca pentru plimbare pe Strada Gării. Omul a clipit a doua oară și a zărit Muzeul Luvru în locul ei, dar nu a crezut în așa iluzie optică. Tu vezi ce văd eu, l-a întrebat peste umăr pe colegul din Foișor. Ce vezi? Omului, chiar dacă era meșter neamț, i-a fost rușine de ilustrata care nici nu se făcuse, încă, și a tăcut.

Comparații șaizeciste

Felix Nicolau

D u p ă
volumul de
poezie *Carte vie*
(2003), în care
erau de urmărit
răbufnirile
r o m a n t i c -
vegetale, în
s e n s u l d e
străpungere a
c o n t u r u l u i
(v. Edgar Papu),
Vasile Dan
revine cu *Inima
sună undeva sus*,
Editura Amon,
B u d a p e s t a ,

2006. Este, de fapt, un volum bilingv, varianta maghiară fiind realizată de Gaál Áron. Există, așadar, și un titlu maghiar: *A sziv valahol fenn dobog*. Cartea este o selecție din trei volume de a n t e r i o a r e : *Arbore genealogic* (1981), *Pielea poetului* (2000) și amintita *Carte vie*. Se poate vorbi, carevasăzică, de u n v o l u m reprezentativ pentru creația optzecistului arădean.

U n p r i m
ciclu se numește
„ M u z a î n
noiembrie” și
conține o poezie
scurtă, condensată și aplecată asupra ingenuității cosmosului mic: „Mâinile înspumate,/asemeni crengilor primăvara,/atâră din somn,/precum cornițele melcului inocent,/precum antenele melcului inocent” („Interregnuri”). Și „Cap sculptat” practică devierea de la axa principală a „tabloului”, urmărind semnificația ascunsă a marginalului: „într-un colț, într-un ungher umil al curții interioare de flori/stătea decapitat, desăvârșit integrat în mediu:/în jur boschete

lemnoase/de trandafiri, arse de ger,/în care se sfâșia mătasea/unei Luni de iarnă etherice./Stelele aruncau niște ochi/cerești/și pașii tăi asurzitori (parcă în memorie)/scârțâit de zăpadă.//Cum a ajuns acolo? te întrebi.../Fiindcă ce reprezintă el,/descoperi acum cu uimire”. Oarecum atipică pentru generația '80 această poetică a detaliului relevant. Retoricii i s-a tăiat gâtul, spectacolul este decent, fără focuri de artificii. Tot așa, sunt evitate abstracțiunile și filosofarea etalată. Ca în poezia lui Romulus Bucur, are loc o translare a sensurilor adânci între obiecte concrete și gesturi precise. Cu diferența că lui Vasile Dan îi place să poetizeze *en plein air*, să observe ființele în mișcare și obiectele dispuse în perimetre generoase.

U n alt filon al acestor poeme de tinerețe este ermetismul barbian comprimat până la dimensiunile și sclipirile unui haiku: „Dimineața într-un ou Cerul,/iar vremea o pasăre cântătoare/pe care, din când în când, o asculți” („Panta rhei”). Eforturile de a găsi un corp pentru o muză autumnală au ca efect o dramatizare, o punere în scenă în genul lui Emil Botta. Acolo, în „Întunecatului apri”l, „Craiu amurg” făcea ravagii sângeroase; aici doar înscenarea este identică, substanța fiind blagiană: „Ascultă: unghia crește, crește în carne/ca o vâslă în apă.//Pasărea înroșind pereții crepusculului./Femeia, neștiutoare, albind cămașa bărbatului/în acest acid matinal” („Întotdeauna un așternut”). Evident o poetică retro, a sensurilor grave, modernizată însă de expresia simplă și de colecționarea gesturilor aparent mărunte: „Dar/în fața casei nu mai ardea nici o piatră, ci doar o Alee/din mozaic alb-negru, ca o tablă de șah, pe care,/cu câtă sfiiciune,/îți inviți acum musafirul” („Reverie acasă”).

Vasile Dan nu este un poet al cetățeanului. El deplasează o sensibilitate orășenească în cadru rural. Percepția lui, filtrată de acumulările culturale, ridică peisajul la nivelul simbolului: „In spatele Grădinii era o apă plumburie,/peste ea nu sărea nimeni./Doar vântul își descărca/sacii umflați, din șosea,/din vișinii sângerii, în floare, ce petreceau/malul” („Grădina adormită”).

Apropierea de Blaga se vede și în sesizarea germenilor unei apocalipse expresioniste: „Intr-o

grotă a aerului seara am văzut stârvul luminii.//Apoi o cruce cât o pasăre oprea vântul” („Poemul de la Cobilița”). Poemele sunt calme, curate, în general cu o unică ieșire din cadență – suficient însă pentru a semnaliza ceva uluitor. Urmează reintrarea în cadență ori sfârșitul poemului: „Ajungi, pe neașteptate, la locul știut./Te luminezi./De pe creștetul tău se scurge în șuvoi/o ploaie mărunță, rece și deasă./Îți place. Te răcorește. Te spală.//Cineva te strigă din spate/deși tu îl vezi înainte” („Drumuri în cruce”). Posibil ca tinerilor poeți să li se pară prea gravă, prea încărcată de sugestii adânci această poezie. Noroc cu simplitatea scrierii care, fără să fie seacă, răscumpără artisticul și-l mântuie la nivelul obișnuitului: „Locul unui foc stins/e mai rece decât orice/s-ar putea măsura/cu orice” („Oră”).

Alt aspect caracteristic este înregistrarea sonorilor discontinui, a izbiturilor stranii *ca absentă*. Lucrăm cu numere și realități negative. Suntem în zodia *lipsei*: „Sângele tău nu mai lovea nisipul/trupului” Apare perspectiva reflectată, ca în oglindă. Ulteriorul se proiectează în anterior și poetul observă strania translație spațială ca și cum ar fi un *Ianus bifrons*: „Uite/te văd înainte/fiindcă mă urmezi” („Inima sună undeva sus”).

De la vederea simultană înainte-înapoi, se pătrunde pe tărâmul religiosului culturalizat. Descoperim aici un fel de *auctor otiosus*, care a dat legile facerii textului, după care s-a retras în cerurile înalte ale bibliotecii. Revine doar intermitent, pentru a înfiera nerespectarea legilor originalității: „Nu vă bate pe voi Dumnezeu?//In timp ce vorbea își arăta/gingiile goale/ca ale unui sugar.//Obrajii supti.//Fruntea netedă/scăldată de broboane infime.//Nu vă bate pe voi Dumnezeu?/repetă în mână cu Biblia/pe care o arăta tuturor/ca pe o Lege/de Autor” („Legea de Autor”). Un poet religios în sensul deplin al cuvântului nu vom găsi. Dar religiozitatea este disipată la toate nivelurile textului acesta unitar ca expresie și mesaj. Apocalipticul stă să izbucnească la intersecția litotei cu hiperbola: „Deasupra străzii,/peste ea,/în mijlocul ei,/de-a lungul ei,/posedând-o absolut,/apropiindu-se/o uriașă pasăre neagră.//Și acolo/un cântec subțire/jos/prin canal” („Idea”). Pendularea între minimal și impozant, fentarea abstracțiunii exact când ea credea că a reușit să infesteze textul, fac ca cititorul să nu abandoneze lectura în

favoarea privirii cartierului de la balcon.

De ce mi-a plăcut volumul acesta? Pentru că nu exagerează, dar nici nu însiropează, nici nu șochează, nici nu dă lecții. Un fel de nici prea-prea, nici foarte-foarte. Mai că suntem în preajma mediocrității, ar mormăi cititorul ager. Tocmai aici este farmecul – să știi să faci din aparenta *mediocritas o aurea*!

Și iarăși importantă este mereu prezenta polarizare care, în mod paradoxal, tensionează, dar și relaxează: „Intr-o fântână săpată în sus/într-un nor de marmură/privești îndelung ca-n ochiul/unui copil” („Dis-de-diminează”). Bine stăpânite tehnicile climaxului și anticlimaxului, ele asigură umanizarea unui mesaj elevat nu atât ca expresie, cât ca sens. Confesându-se, (destul de rar), poetul se „acuză” de profunzime: „Doamne tu știi în mine sunt prăpăstii mai adânci decât în afara mea” („Mesa”). Spun *acuză*, pentru că, deși suportă greu superficialitatea lumii, el nu se revarsă în imprecizie ori sarcasm, ci practică un evazionism inteligibil și naturist. Cu alte cuvinte, Vasile Dan ecologizează lumirea pe care este forțat să o suporte. Răbufnirile și dezamăgirea sunt îngropate în sine. Imaginile prind coloratura apocalipticii post-textualiste: „Sapă o groapă în întuneric./O iluminează o căptușește pe dinăuntru/cu propria-i carne” („Omul alb”). Căderea în sinele căptușit cu carne, visceral, este rară. Chiar și în ciclul intitulat „Jurnal intim”, găsim aceeași evadare în parabolicul extravilan. Uneori, relieful pare o recuzită teatrală, modelabilă după necesități: „crește un deal în plină câmpie tocmai acum/precum cerul l-ai face sul/înaintea picioarelor tale” („peregrin”). În același decor post-uman se consumă drame ale speciei, filmate în așa fel încât senzaționalul să se disipeze în sunete și culori tandre, delicate: „un animal care plânge/iar lacrimile îi îngheață repede/împrăștiindu-se peste tot/pe frunze uscate/în iarba roșie, arsă/de frig” („un animal care plânge”).

Dezavuarea poeticii stridenței face ca expresionismul blagian să se topească, repede curgând de-a lungul unui scoc ce-l revarsă undeva între dealuri dintre care izbucnesc viituri odată la zece ani. În rest, pace, contemplație și dibuiri pe verticală, între apogeu și hipogeu.

Nota autorului

Daniel Cristea-Enache

Al doilea volum din *Linia de contur*, în curs de apariție la Spandugino, este dedicat poeziei, în sumarul lui regăsindu-se peste o sută de autori în genul liric.

Ordinea cronicilor urmează anii debuturilor editoriale în poezie; în cazurile în care mai mulți poeți au debutat în același an, am introdus un al doilea criteriu, al anului nașterii.

Trei texte critice (despre Ștefan Aug. Doinaș, Ileana Mălăncioiu, Cezar Ivănescu) nu au fost cronici propriu-zise, ci prefețe pe care le-am făcut la antologii din opera lor. De asemenea, analizele la Marin Sorescu, Mircea Dinescu (primul dintre cele două texte) și Constantin Acosmei nu au fost în formatul cronicii literare, ci al unei rubrici oferite cu generozitate de „România literară” la începutul lui 2013, rubrică lunară în care îmi propuneam relectura critică a unor poeți. Așa se explică faptul că și la Sorescu, și la Dinescu, m-am referit nu la reeditări ori apariții editoriale recente, ci la titluri publicate cu ani în urmă.

Când am avut o cronică despre doi poeți, sub un singur titlu, am dat pentru volumul de față câte un titlu pentru fiecare. De asemenea, fiindcă s-a întâmplat să-mi repet un titlu în cronici scrise la distanță de mai mulți ani una de alta, am venit acum cu unul nou, pentru ca repetiția să nu fie deranjantă, în sumar. În rest, cu două-trei excepții, de corecturi operate tacit, cronicile din carte sunt exact cele din reviste, reflectând modul în care am înțeles, am interpretat și am apreciat o carte de

poezie la data respectivă. Mi-am asumat, așadar, din nou judecățile de valoare formulate pe parcursul ultimului deceniu.

Mulțumiri, ca și la primul volum, revistelor culturale în care au apărut cronicile mele în ultimii zece ani: *România literară*, *Observator Cultural*, *Viața Românească*, *Bucureștiul Cultural*, *22*, *Cultura*, *Suplimentul de Cultură*. Îmi exprim gratitudinea față de Editura Spandugino și față de cei care s-au îngrijit cu atâta profesionalism și bun-gust de cele două volume din *Linia de contur*: Lavinia Spandonide, Paul Marinescu, Crenguța Nicolae, Maria Hulber, Ionela Streche. Datorită lor, volumul acesta și primul sunt cele mai frumoase - editorial - cărți ale mele.

A fi cronicar literar este o mare responsabilitate, dar, în ce mă privește, nu a fost niciodată o „caznă”. E vorba, mai degrabă, despre o vocație re-exercitată săptămână de săptămână, carte după carte, autor cu autor. Sumarul acestui volum cu poeți o arată.

Poetul – între sensibil și senzitiv

Silvian Apollo

Numai pentru că sunt poet și, *mea culpa*, țin morțiș s-o spun înainte să-mi declar apartenența la o profesie, lumea largă presupune despre mine că sunt sensibil. Numai citindu-mi versurile, *mot-à-mot* sau în răspăr, fiecare după pricepere și chef, lumea largă spune despre mine că am o sensibilitate aparte. Și mă întreb: nu se găsește nimeni să îmi pună eticheta de sen... zitiv?

A nu se consulta DEX-ul doar pentru atât... Definiția este clară, noțiunile sunt corolare, însă de fapt nu există un semn perfect de egalitate între ele. Sensibilitatea la oameni este legată în primul rând de ceea ce eu numesc *simțuri-simțiri*, pe când senzitivitatea este legată de ceea ce eu numesc *simțuri-senzații*. Este punctul meu de vedere, neconvențional și neacademic, dar care poate explica multe la poet.

Poetul este sensibil atunci când scrie că îl doare („mă doare/ lemnul”; „mă doare/ piatra”; „mă doare/ durerea”), că plânge („plâng...”;

„plâng/ și iar plâng”) ori că doare și plânge totul în jurul lui („cerul varsă/ lacrimi de dor/ care dor”), precum și atunci când scrie că se bucură. Poetul își exprimă *sentimentele* sau aduce mediul său înconjurător în acord cu ele. Iată cazul în care poetul este sensibil.

Poetul este senzitiv când este atent la simțurile sale în moduri ceva mai detașate, mai *la rece* fără să respingă în mod categoric căldura și caracterul bonom al senzațiilor percepute. Și reacționează mai *la cald* fără să uite că senzația e rece și albastră. Trăiește ce scrie dar și observă ce trăiește. Se produce o dedublare a ființei și, după părerea mea, o înțelegere mai bună a durerii lemnului, a durerii pietrei, a durerii durerii și chiar a lacrimilor de dor care dor când sunt vărsate de cer și se preling pe obrajii acestuia.

Prefer să fiu considerat senzitiv, nu „doar” sensibil. Pentru că nu scriu o poezie în care transcriu cuvânt cu cuvânt sufletul meu plătând și suferind sau exultând, ci una în care poți să mă atingi c-o floare și să nu zic „Au, mă doare!” Nu sunt singurul interpretat slab de înger pentru că sunt poet, iată o concluzie amară (unde „amară” este un simplu adjectiv, în timp ce scriu „amară” zâmbesc și glumesc, gust din ceva dulce-acrișor).

Poetul nu este copleșit de versurile pe care le scrie, deși un grad de epuizare tot se resimte; poetul este poet dacă stăpânește lucrurile în termeni fermi și în manieră francă. Dând la o parte tehnica, meșteșugul, nu rămâne deloc un sufletel singurel înconjurat de trandafiri și atacat din toate părțile de petalele care lui i se par spini. Unii vor spune: „Inspirația e de vină!”, dar eu spun că inspirația înseamnă altceva (într-un viitor articol poate că voi scrie despre ea).

Concluzia este că poetul e privit cu preconcepții. Poetul e musai leneș, lipsit de simț practic, un ins moale, și, iată, sensibil. O fi și sensibil, dar mai degrabă e senzitiv și, pentru faptul că e senzitiv, devine puternic, abil, inteligent. E reabilitat în ochii societății, iar tonul dojenitor, aproape peiorativ, încetează.

by Silvian Apollo

Ion D. Șirna

POET

Când scriu simt flacăra luminii,
Sunt un cuptor cu foc continuu,
M-asemeni cu puterea care smulge
Din banchită aluminiu.

Eu lava o torn în forme fixe,
În mari lingouri o astâmpăr,
Mă dăruiesc ca soarele de-a pururi,
Nici nu mă vând, nici nu mă cumpăr.

În cântecul meu se plămădesc miresme,
Cununi de spice și rubine,
Sunt adevărul ce se naște
Din „pohte” noastră de mai bine.

POEM ÎNCHIPUIT

Silabele cu-n dram de minte...
Se zbat să iasă din cuvinte,
E-a lor voință liberală
De sinucidere orală.

De-ar fi să fie chiar așa,
Velina s-ar împurpura
C-ar curge sângele fierbinte
Din roș rănitele cuvinte.

PASTEL NOCTURN

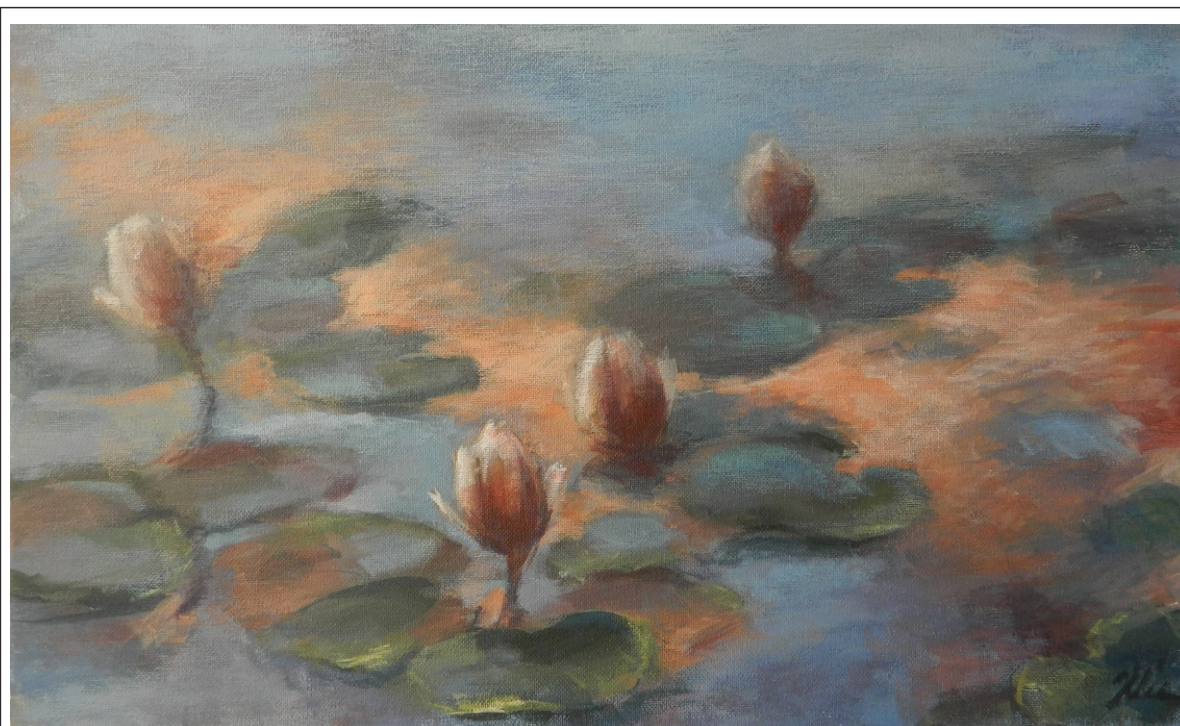
Plutele luna lin, orare,
Prin bolta nopți înstelate,
Pe-oglanda Mării Negre pare
Medugă-n valuri argintate.

Din stropi, din licăriri lichide
Se-ntipărește pe retină
Ființe care își deschide
Umbrela ei de gelatină.

Când întunericul dispare
Și se-lumină-n zori aripa,
Din cer către-nspumata mare
Se-i-nchide în secundă clipa.

STEA DE-AZUR

Stea de-azur în lir-delir,
Din fântâna-ți mă inspir,
Limpezimea să ți-o fur...!
Stea de-azur,
Stea de-azur,
Apa cerului aș bea
Curată ca lacrima;
Stea de-azur,
Stea de-azur,
Strălucirea să ți-o fur!

Mihaela Ilie
-
Tăceri
parfumate

Urbanism și memorie. Instituționalizarea memoriei liberale a Ploieștiului secolului al XIX-lea

Dorin Stănescu

„Să te ferești de foametea din Găești și de noroaiele din Ploiești” erau versurile unui cântec celebru în Muntenia primei jumătăți a veacului al XIX-lea și ele exprimau o realitate a cetățenilor din orașul lui Moș Ploaie. Oraș? De fapt multă vreme, până spre 1900, Ploieștiul a fost un sat mai mare, cu multe spații verzi și terenuri virane pe care zburdau animalele domestice. Călătorii străini care vin aici remarcă acest lucru și-l consemnează în scrierile lor. Prima fotografie a orașului, făcută în 1871, surprinde și ea această atmosferă de Ev Mediu întârziat și de mici insule de Europă reprezentate de una-două clădiri mai răsărite. Totuși ceva se întâmplă și așezarea aceasta face, brusc, un salt în modernitate atingând condiția urbană în doar trei-patru decenii. Și acest fapt se datorează unor oameni excepționali și unui anume determinism geografic. În intervalul unui singur deceniu, Ploieștiul realizează o performanță care pare greu de atins chiar și acum. În 1870, pentru prima dată în istoria sa (la 1877 a doua oară cu ocazia vizitei țarului Rusiei aici), numele acestei urbe apare menționat în principalele cotidiene din Occidentul Europei și nu numai făcând, astfel, înconjurul lumii. Până și cărțile esențiale de istorie precum *Histoire Générale du IVe siècle a nos jours* (Armand Colin, Paris, 1901) și *The Cambridge Modern History. The Growth of Nationalities* (Cambridge University Press, 1909) se opresc asupra Ploieștiului. Oare de ce?

Istoriografia occidentală conchide că succesul secolului al XIX-lea a fost dat de doi factori care au modelat ireversibil lumea: comerțul și revoluția. Întâmplarea fericită face ca aici la Ploiești să fie îndeplinite aceste condiții, așa se și explică pe undeva străpungerea de la Evul Mediu la Modernitate. Catagrafia orașului din 1838, ne relevă câteva date esențiale pentru înțelegerea Ploieștiului, a parcursului și dinamicii sale din veacul al XIX-lea. Cheia este cea a economiei. Orașul este un centru de tranzit comercial și un centru zonal de desfacere a unor produse. După cum reiese din datele recensământului de la 1838, locuitorii sunt în majoritate comercianți, mici meșteșugari, lucrători și această mică burghezie citadină

reprezintă elementul transformator al așezării. Prinsă în malaxorul modernizării accelerate începute încă din vremea lui Cuza, burghezia ploieșteană se atașează cu entuziasm ideilor mișcării liberale conduse de către Ion C. Brătianu, C.A. Rosetti. Liderii locali sunt Alexandru Candiano-Popescu, C.T. Grigorescu, Radu Stanian, Stan Popescu. La 1870, aceștia declanșează la Ploiești ultima mare încercare de revoluție din spațiul românesc al secolului al XIX-lea, cunoscută în istoriografie sub numele dat de Caragiale – Republica de la Ploiești. Eșecul acestei veritabile revoluții este binecunoscut, iar maestrul Caragiale l-a făcut și mai răsunător în opera sa. Aveau să mai treacă două decenii până la publicarea scrierilor lui Caragiale, dar atunci, imediat întreaga presă mondială a vorbit cumva cu admirație despre această tentativă de revoluție. Ceea ce este însă important este că mișcarea de la Ploiești a contribuit într-o manieră substanțială la maturizarea democrației, a parlamentarismului din România, dar mai ales la cristalizarea curentului liberal și agregarea sa într-un partid politic. La Ploiești urmările anului 1870 au durată lungă. Ele se manifestă prin dominația scenei politice locale de către liderii C.T. Grigorescu, Radu Stanian până la 1903 când aceștia se sting din viață și ulterior prin transmiterea și implicit conservarea memoriei primei generații liberale.

Încă din timpul vieții liderilor de la 1870 începe o veritabilă instituționalizare a memoriei liberale a așezării și implicit a liderilor locali. Inaugurarea în 1881 a primului monument de for public al orașului – Statuia Libertății, apoi a Monumentului Vânătorilor (eroii locali ai Războiului de Independență) în 1897, reprezintă, dincolo de sensul lor evenimential, o simbolică anume: Statuia Libertății clamează atașamentul liberal față de drepturi, libertăți, constituție, iar Monumentul Vânătorilor descrie cea mai mare realizare a politicii externe a guvernului Ion C. Brătianu – Independența de stat a României. De altfel uneia dintre cele mai importante realizări edilitare locale – am numit aici Bulevardul – la care au contribuit chiar liderii C.T. Grigorescu și Radu Stanian în calitate de primari ai urbei, i-a

fost atribuit numele de Bulevardul Independenței tocmai pentru a sublinia aportul liberal la dezvoltarea statului.

Momentul în care această memorie liberală devine o veritabilă „direcție ideologică” instrumentată instituțional este acela al primariatului, evident al unui liberal, George Gh. Ionescu (1901-1905). La Ploiești tocmai începea epoca de aur a petrolului și rafinăriilor, iar dezvoltarea urbanistică era vizibilă prin creșterea exponențială. Dacă în 1882 în oraș erau 197 de străzi, trei decenii mai târziu numele acestora ajungea la 312. Străzile noi aveau nevoie de nume: I.C. Brătianu, C.A. Rosetti, Alexandru Candiano Popescu, C.T. Grigorescu, Libertății, Smârdan, Vidin, Rahova sunt numai câteva dintre noile denumiri care erau, în mod justificat zicem noi, un omagiu adus realizărilor liderilor liberali naționali și locali.

În 1902, lui Radu Stanian i se ridică un bust în centrul civic al orașului. Este, de altfel, singurul primar ploieștean care are acest privilegiu. Puțin mai târziu un asemenea bust este amplasat la cimitirul Viișoara și pentru C.T. Grigorescu. „Onoare cetățeanului patriot” și „Celui mai vrednic primar, patria recunoscătoare” sunt cuvintele care reprezintă prețuirea contemporanilor. Dincolo de atribuirea de nume unor străzi și de ridicarea de monumente, memoria liderilor liberali ai Ploieștiului „La Belle Époque” se păstrează în scrierile timpului. Caragiale i-a făcut populari pe liderii locali în toată

țara odată cu clasicizarea sa în manualele școlare. Este și acesta un mod de a trece prin timp. Însă de departe cel mai bun mijloc de instituționalizare a memoriei liberalilor și liberalismului ploieștean a fost monografia lui Mihail Sevastos comandată la finalul perioadei interbelice de către primarul liberal Al. Manoliu. Scrisă cu mult talent literar, monografia face un excelent portret al liderilor ploieșteni, chiar unul idealizat: oameni care știu să lupte pentru ideile lor, oameni care știu să-și trăiască viața și să petreacă. Sevastos are astfel marele merit de a fi cimentat pentru totdeauna în mentalul colectiv marile figuri locale ale liberalismului ploieștean al secolului al XIX-lea.

Memoria aceasta liberală instituționalizată la început de veac XX a supraviețuit la Ploiești până astăzi și nu a existat o cezură reprezentată de dictatura comunistă așa cum s-a întâmplat mai peste tot în țară. Paradoxal, faptul că la 1870, liderii liberali luptaseră împotriva monarhiei – de fapt, împotriva unui anume model de modernizare propus de către Carol I – le-a asigurat supraviețuirea memoriei, iar statuile și monumentele au fost și ele păstrate din aceleași rațiuni.

Anul acesta Statuia Libertății, primul monument de for public, împlinește 140 de ani de la inaugurare. Este un simbol cu care cetățenii se mândresc iar acest fapt reprezintă o dovadă că memoria liberală a secolului al XIX-lea este adânc înrădăcinată în mentalul colectiv al ploieștenilor.

(<https://www.facebook.com/iubescprahova/>)

- Da' tu, a cui ești maică?

(Nevoia unei identități urbane II)

În clasa I, prima mea întrebare la care nu am știut să răspund a fost: „Cu cine ești rudă? Cu familia preoților sau cu actorul?” La cei 7 ani ai mei și având totuși în familie un preot, m-am încurcat. Am ajuns acasă cu tema nouă și nedumeriri. Așa, judecând la rece, evident că ar fi fost de dorit să fiu rudă cu actorul pentru că în mintea mea, preoții aveau ei gloria locală asigurată dar Florin Scărlătescu era, pe lângă actor al Teatrului din Ploiești, și un personaj cunoscut în toate filmele celebre ale momentului. Acasă însă, bunicul matern m-a dăscălit aproape o oră așa că următoarea dată nu m-a găsit nepregătită. Când am fost întrebată am știut răspunsul și aveam și detalii. Nici acum nu înțeleg de ce când răspundeam, tonul meu devenea ușor înțepat, sfăditor ca și cum eram conștientă și răspunzătoare de „clanul” căruia îi aparțineam: „Nici cu actorul, nici cu familia de preoți – apoi lăsam o pauză de efect și adăugam princiar, rar și apăsător – eu sunt din altă ramură”. Întrebările acestea s-au repetat într-a cincea și-a noua. Reflectând la îndrumările și îndemnul

bunicului care îmi construise - fixându-mă - un arbore genealogic vast și încâlcit, înțeleg că de fapt el nu-mi arătase asemănările cu alți Scărlățești ci mai ales cum și unde mă deosebeam de aceia cu care lumea mă (ne) măsură. Au trecut anii. Viața mea a luat întorsături variate. Dar nu mare mi-a fost stupoarea când, pe la 55 de ani, întoarsă din lumea largă în Ploieștiul natal, am primit aceeași întrebare: „- Stimată ...nu cumva ești rudă cu?” Am simțit frustrare și furie, îndreptățite zic, de care însă râd acum cu poftă. Mă așteptam la întrebarea normală: Dar tu ce ai făcut anii ăștia? Cine ești? Ce ai realizat? Și chiar dacă o spun cu amuzament, înțeleg că exemplul meu nu e un caz izolat, ci o dovadă oarecum particulară dar dovadă că mentalitatea orașului pe care-l iubesc nu a evoluat în același ritm cu modernizarea lui. Pare că suntem încă târgoveți, nu cetățeni.

După 20 de ani din mileniul III, sociologic vorbind, ar trebui să avem o identitate urbană bine definită. Funcțională. Ar trebui să ne regăsim într-o *etapă comunitară a cetăținului*. Asta înseamnă că epoca lui „Al cui ești tu maică?” trebuie să devină istorie. O istorie păstrată frumos desigur, rememorată cu respect, dar istorie. Francis Bacon spunea cu înțelepciune la un moment dat - cuvinte citate des în ultimul timp – că vedem mai departe decât strămoșii noștri, pentru că stăm pe umerii lor. Aria noastră vizuală este mai mare. Totuși, doar Janus, zeul timpului, privea consecutiv cu cele două fețe la trecut și la viitor, noi bieții muritori, trebuie să fim conștienți către ce ne îndreptăm privirea și motivația pentru a merge mai departe.

Proiectul modernizării civice începe atunci când individul, și nu grupul, iese din anonim. El își construiește propriul spațiu de libertăți democratice, meritorii, obligatoriu meritorii, muncite, nu fabricate. Atunci mentalitățile migrează de-a lungul unui continuum de la „eu aparțin și respect prioritar regulile grupului” spre „eu, sunt ceea ce doresc să devin”. Mai simplu spus când indivizii creează și construiesc, își exersează libertățile și drepturile. Dar *etapa comunitară* nu este definită ca o mulțime de indivizi distincți cu o

identitate bine conturată, e mult mai mult. Este un grup care acționează în reciprocitate. Care se ajută. Nu ajută doar marginalii, dar începe cu ei. Nu acoperă doar nevoi. Sprijină nivelarea diferențelor și a extremelor fără ca asta să fie îndeajuns. Nu sunt doar un grup de oameni buni, cu intenții bune sau cu atitudini de bine. Nu sunt un grup mare de filantropi. Nici un grup de oameni buni care vor să facă bine. Nici aceia care fac bine doar unora. Vorbim de atitudini de „actori, nu spectatori”, de păstrători, proactivi, părtași, vorbim de asumare și responsabilități; ne dorim ca fiecare să devină un custode al orașului. Construim, păstrăm și dăm mai departe plusvaloarea. Pentru unii sunt vorbe frumoase dar utopice. Alții se pricep la acțiune. Mă gândesc la două idei pentru primii pași:

a) Par chestii grele și complicate dar de fapt nu e atât de greu de derulat: organizarea *centrelor comunitare în cartier*. Unul în fiecare cartier. Măcar unul. Dacă ar fi după mine, primul lucru pe care l-aș pune într-un astfel de „Centru” ar fi bibliotecile de cartier. Identitatea civică este mai puțin despre frumusețea, curățenia și utilitatea clădirilor dar mai mult despre bunăstarea ocupanților lor.

b) *Pornirea sau re-pornirea unui pedomertru individual și social*. Individual, am putea să începem prin a ne plimba, observând orașul. Să nu uităm că ne distingem de animale, prin mersul împreună. Nici o altă specie nu are capacitatea de a merge împreună pentru a se bucura, a iubi, sau de ce nu, pentru a protesta. Mersul nu e doar un panaceu e și o atitudine, un stil de viață. Mersul intră de fapt în conștiința noastră socială, în moduri atât de profunde, încât nici nu le mai putem percepe. Prin *mersul cu dialog* alături, în ritmul nostru, granițele dintre noi și ceilalți se dizolvă. Ne identificăm cu un scop mai larg, al grupului. Mergând, ne conectăm cu oamenii pe care îi întâlnim – sunt atâtea moduri în care o putem face!

Ieri, de exemplu am mers 4844 de pași. Mult, puțin, cine știe? dar m-am conectat cu foarte mulți oameni: o privire, un gest, un zâmbet sau chiar un râs larg sub mască, un cuvânt, două cuvinte...

Maria Tunea

Simțuri

Mă duci ușor către Styx
Simt râurile de rău aprins
Mă arunci între ghețuri-
Aud fulgi de nea de mii de feluri.
Te arăți din întuneric
Și ești râu de vise, basm feeric.
Lumina te cunoaște –
Mie-mi spune numai șoapte
Îmi cer să ating Soarele –
Gustul lui îmi arde mâinile...

Trandafiri

Trandafiri roșii și albi ți se închină la picioare
Un miros de mere coapte dintr-un fagure de
Soare
Te învăluie-ntr-o ceață, te acoperă-n secret
Și prin vraja stranie, sufletul îmi moare încet,
încet...

Nu vreau flori, nu vreau minuni..

Vreau să fiu încrezător..
Să fiu singurul în zeci de lumi
Ce resimte un fior
Când mă privești
După ce ți-am dat... trandafiri.

Nu este o floare

Deschide-ți inima și lasă-mă să te văd,
Atinge-mi sufletul și fă-l albastru;
Atinge-mi degetele și fă-le trandafiri
Întreabă-mă ceva și-am să-ți răspund:
E închis...

Sufletul meu nu este un drum, nu este o floare.

Este doar zidul unui turn..
Este doar mânușa ce te lasă în urmă
Este un miracol..
Este pacea inimii tale.

Aurora Cornu, o femeie în țara bărbaților

Dan Gulea

Vitalitatea Aurorei Cornu a putut fi citită încă de la primii pași în literatură, în 1949-1950, într-un context special; în regiunea Prahova, Partidul a înființat săptămânalul *Prahova nouă* – din 1949, *Flamura Prahovei* – nume pe care și-l va păstra până în 1989. Publicația regională al Partidului (mai târziu, cotidian) a apărut la inițiativa lui Manea Mănescu, viitorul premier ceaușist, pe atunci profesor de liceu în Ploiești și deopotrivă asistent la ASE. Tineri liceeni de 17-18 ani, în principal sub coordonarea sa, sunt chemați pentru a face pagina de cultură a ziarului. Cu un dinamism specific vârstei, scriu aici, pe parcursul a 2-3 ani, debutând, nume precum viitorul critic Valeriu Râpeanu, viitorul regizor Valeriu Moisescu, creatorul „Spectacolului lumii”, Ioan Grigorescu, viitorul dramaturg George Genoiu, poetul Cornel Șerban, dar și „decanul” Vasile Nicolescu – cel care debutase deja cu poeme în ambianța călinesciană de la *Națiunea*, autor al unor *Liturghii negre* încă din 1946. Adăugând și tribulațiile care au condus în această perioadă la înființarea unui teatru permanent în Ploiești, unde Toma Caragiu va fi începând cu 1953 director, se poate înțelege atmosfera specială a epocii.

Aici se afirmă Aurora Cornu.

Necesitățile unei pagini culturale incumbau multiple preocupări ale redactorilor, care scriau și literatura pe care epoca o cerea, realizau și relatări de la cercuri culturale sau lecturi, cronici de teatru, recenzii, îndrumau cenecluri ș.a.m.d., un soi de „polifonism” pe care entuziasmul și energia adolescentine le puteau susține. Astfel, Aurora Cornu semnează în mai multe feluri: este, la început, Aurora Chițu (numele real), apoi Aurora Chițu-Cornu (adăugându-și numele satului natal din apropierea Câmpinei, la debutul cu poezia „Agitator”, odă a brigăzilor de „agitație culturală” din angrenajul partidului), Ștefana Runcu (în special pentru relatări și știri culturale) și, în fine, Aurora Cornu.

În calitate de coordonatoare a ceneclului ziarului, și, ulterior, a întregii pagini de cultură, pagina a doua, prezintă cel puțin două nume care vor confirma – în direcții, e drept, sensibil diferite de cele ale debutului lor: „în poezia *Candidatul*, pionierul Șerban Cornel ne înfățișează chipul unui sondor bătrân (...) el luptă neobosit în producție pentru ridicarea nivelului de trai, pentru construirea socialismului, pentru pace (...) Numeroși alți membri ai ceneclului, ca de exemplu

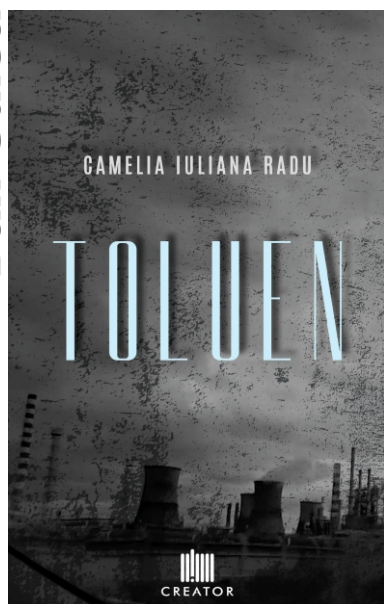
muncitorul ceferist Hristu, elevul Genoiu (...) lucrează la realizarea de noi poezii, schițe și nuvele în cinstea alegerilor” (A. Chițu, „Pentru ceneclul literar *Flamura Prahovei* campania electorală constituie o preocupare de seamă”, 19 noiembrie 1950).

Dar epoca Aurorei Cornu la *Flamura Prahovei* (iunie 1949- mai 1951) înseamnă, mai ales, punerea în pagină a vitalității lui Valeriu Moisescu (ce mai semna și Valeriu Crivăț prezentări ale unor autori precum Sandor Petöfi, Mihail Șolohov sau Aurel Baranga, A.E. Baconsky ori Lucia Demetrius), cronicile acestuia la spectacolele teatrale ale momentului (scrise alternativ cu cele ale colegului de clasă, Valeriu Râpeanu), versurile de tip maiakovskian și scenetele versificate cu subiecte din istoria recentă („De vorbă cu fratele cel mare”, un poem scris „la 101 ani de la nașterea lui Eminescu” speră: „poate vom citi împreună din Maiakovski sau Pablo Neruda”, 14 ianuarie 1951). În această pagină culturală își găsesc locul versurile, dar și traducerile lui Vasile Nicolescu din Pușkin, din Eluard („poet și dârz luptător în mișcarea de rezistență a poporului francez, împotriva teroarei dezlănțuită [sic!] de hitleriști”), aici se pot citi investigațiile culturale ale lui Valeriu Râpeanu („Căminul cultural Mihai Eminescu”, din satul Ploieștiori, nu are nici măcar un local propriu, pentru că „regimurile trecute au avut interesul să nu construiască un local de felul acestuia”, 17 octombrie 1949 – debutul viitorului critic; sau relatarea despre „Biblioteca liceului de băieți din Ploiești”, de la 24 octombrie 1949, semnată R. Valeriu). Nu lipsește debutul lui Ioan Grigorescu, cu un reportaj despre salvarea unei sonde de la incendiu, dedicat unui tovarăș petrolist care a acționat decisiv („Țiței din dealul Runcului”, 17 iulie 1950), deopotrivă autor al unei dări de seamă „În vacanță la Ialta” (21 și 22 iulie 1951), în calitate de „student al institutului de literatură M. Gorki – Moscova”.

În octombrie 1951 începea însă noul an universitar, iar tinerii ce terminaseră deja liceul se îndreptau spre București sau Moscova, deja se înființase Școala de Literatură, Manea Mănescu mai avansa o treaptă în ierarhia partidului și renunța la catedrele ploieștene, iar *Flamura Prahovei*, inițial ziarul profesorilor de formație (socialist-)comunistă, intra într-o nouă etapă.

ACTUALITATEA CULTURALĂ

Dan Gulea

**P o e m e l e
Cameliei Iuliana
Radu** din *Toluen*
(Editura Creator,
Brașov, 2020,
122p.) arată că rolul
dintotdeauna al
poeților este să
incomodeze, să
spună acele lucruri
neplăcute pe care
publicul, societatea
în general, din
diverse motive, le
consimte; să le
spună cu orice preț.
De această dată,

subiectul este poluarea (Camelia Iuliana Radu este administrator al unui grup cunoscut prin implicările sale civice, „Stop poluării orașului Ploiești”). *Toluen* este o mică și aparent inofensivă plimbare prin oraș, orașul de acum și de oriunde din această țară: „dacă spun la mulți ani România cui îi spun? / eternei și abstractei idei de România? / realității în haine de doliu industrial?” („De câte ori îmi dau lacrimile”). Un spirit tutelar al urbei, Caragiale, își arată potențialul destabilizator, atunci când, în poezie, aerul devine „curat-murdar”.

**P o e z i a
Vioricăi Răduță**
(din recentul volum
Ai moartea pe față,
Casa de Pariuri
Literare, București,
126 p.) continuă
tema specială a
autoarei, dispariția
și incapacitatea
ființei umane de a
negocia o stare
naturală („ai
moartea pe față ce
ai/ spune femeia cât
o t a r a b ă ”),
demanteland limbajul și căutând o cale de
exprimare a inomabilului. După ce a scris *Arsura
umbă după trup* (2018), teribilă punere în pagină

a Colectivului, poemele de aici vorbesc despre o stare a prezentului pe care îl trăim cu toții („frica este cât odaia cât casa // intră în oase odată cu vântul// e chiar șuieratul vântului spune bătrânul/ la a doua respirație”). Sunt expuse puncte de vedere diferite, dar paradoxal, familiare, cu „asistenta un doctor mai mulți/ 6 ore în același veștmânt de moarte”, cu „virusul nu avea chip// de aceea a luat fața omului”, când „nu mai poate muri nici ambulanțierul”. Dar perspectivele sunt optimiste: „mai mult de o lună un an/ mai mult de o viață o moarte/ nu ai cum să mergi fără restricții”, iar finalul poemului, prin vocea unui personaj care poate fi oricine (de pildă, cititorul) invocă o dorință ce pare a aparține inconștientului colectiv: „îmi dau seama sunt tot timpul / sunt conștient/ e rău când simt când aud când e liniște”.

Conștiința, revistă de informare și opinie creștin-ortodoxă, ianuarie-februarie 2021, avertizează împotriva „neomarxismului” și „globalismului satanist” care „au invadat mileniul”, luând poziție pentru apărarea „hainei albe a botezului”, argumente și vituperanțe ce pornesc de la cazul bebelușului ce a murit înecat în cristelniță; de notat semnalarea cenaclului „Radu Tudoran”, aflat la început, condus de inimosul preot Bogdan-Costin Georgescu, deopotrivă profesor de religie, care animă și Liga Tinerilor Creștini Ortodocși Români, filiala Blejoi. Apelul adresat vechilor membri ai cenaclului „Orfeu” (desfășurat la Biblioteca „Nicolae Iorga” începând cu anii 1990) arată o interesantă continuitate și poate scrie o pagină la istoria cenaclieră locală.

La Ploiești TV, emisiunea săptămânală „Neconvențional” (difuzată miercuri seara), moderată de Daniel Costache, cu Andi Enache, managerul librăriei Cărturești din urbe, și jurnalistul Claudiu Docu, președinte al filialei prahovene a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, a prezentat subiecte diverse despre viața de azi din oraș, de la buncărul militar din zona Gării de Sud (filmă în premieră), la regulile pandemiei și spiritul civic, la necesitatea unui festival „neprăfuit” „Nichita Stănescu”

Ziua Poeziei (21 martie) a fost marcată printr-o inimoasă echipă de voluntari a Casei de Cultură care au oferit poeme ale clasicii trecătorilor din centrul orașului.

Ziua Nichita Stănescu (31 martie), manifestată prin numărul special „Nichita Stănescu” al revistei *Atitudini* (martie 2021) și prin concursul de recitat dedicat elevilor, sub egida Casei de Cultură; un juriu sub conducerea cunoscutului actor Ilie Gâlea a stabilit câștigătorii:

Eremia Mihaela Andreea - Marele Premiu
Toma Razvan Gabriel - Locul I
Giurgică Teodor Mihail - Locul II
Bughianu Ilona Nicoleta - Locul III
Enache Maria Cristina - Mențiune I
Curelea Carmen Mihaela - Mențiune II
Doman Carla Alexandra - Mențiune III
Oțlea Sebastian - Mențiune IV
Drăghici Andreea Mădălina - Mențiune V

Z i l e l e Bibliotecii „Nicolae Iorga”

(20-25 martie) a u î n s e m n a t sărbătorirea unui centenar „augmentat”: o bibliotecă a orașului a fost înființată în 1921, de un grup de intelectuali în frunte cu arhitectul Toma Socolescu, primar al orașului între 1919-

1920 (ce timpuri!), numai că în 1948 este desființată, și reînființată în 1956 ca bibliotecă a regiunii – ulterior, a județului. Lăsând deoparte faptul că în prezent nu există o bibliotecă municipală (de fapt, nu mai există din perioada interbelică), zilele bibliotecii au cuprins o serie de lansări și prezentări, între care s-au remarcat omagierea inginerului constructor Constantin Ilie la 92 de ani și o expoziție de caricaturi, alături de alcătuirea a două volume dedicate precedentilor directori, trecuți la Domnul, Gheorghe Măcsim și Nicolae Boaru. S-au împărțit medalii omagiale și s-a semnat într-o carte de onoare.

Cenaclul „I.L. Caragiale”, coordonat de poetul Ioan Vintilă Fintiş, cunoscut membru al

Grupului de la Ploiești, ce datează din anii 1990, și-a continuat ședințele (bi)săptămânale sub aripa protectoare a Filarmonicii, oferind lecturi în numele poeziei, pe fondul unei rubricății bine stabilite, din care nu lipsesc revista presei sau interpretări la chitară.

Dispariția lui Ion Bălu (87 de ani) a lăsat un profund regret în lumea literară; cunoscut critic și istoric literar, monograful lui G. Călinescu (*Eseu despre etapele creației*, 1970; *Biobibliografie*, 1975; *Opera lui I.G. Călinescu*, 2001; *Spectacolul personalității*, 2004), al lui Lucian Blaga (volum apărut în 1986, dar și *Blaga supravegheat de Securitate*, 1999, împreună cu Dorli Blaga), specialist în literatura română modernă, profesorul de la Facultatea de Litere și Științe de la Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești al tuturor generațiilor de absolvenți de după 1999, a fost implicat încă de la începuturile sale publicistice în viața culturală locală. Astfel, a susținut cronică literară la *Flamura Prahovei* vreme de un deceniu, până la jumătatea anilor 1970 și a făcut parte, alături de Nicolae Manolescu și de Ștefan Bănulescu, din redacția unei reviste literare programate să apară în 1966, *Revista nouă*, dar suspendată din șpalturi de către mâna lungă a partidului unic.

Dispariția, la Paris, a **Aurorei Cornu** (89 de ani) a produs emoție în lumea literară și artistică; afirmată în literatură începând cu 1949 (a se vedea articolul **Aurora Cornu, o femeie în țara bărbaților** din prezentul număr), sub zodie proletcultistă, îl cunoaște pe Marin Preda, cu care se căsătorește și trăiește astfel ani intensi, în perioada în care acesta scrie *Moromeții* (1955). Alege, la jumătatea anilor 1960, Parisul, unde explorează cinemaul, având roluri principale în filme semnate de Eric Rohmer. Continuă să scrie literatură, dar în limba franceză. Cărțile de interviuri și de memorialistică de după 1990 o prezintă pe Aurora Cornu exclusiv prin mariajul cu Preda.

Passion of Christ (2004)

Mihai Ioachimescu

Pentru că ne aflăm în Postul Paștelui, am ales să vă vorbesc, în acest număr al revistei, despre un film care îl are ca personaj principal pe Isus Christos. Mel Gibson, unul dintre cei mai cunoscuți actori de la Hollywood, a început de câțiva ani să regizeze filme. Cunoscut, mai mult, pentru rolurile din filmele de acțiune (vezi seria *Mad Max* și *Arma mortală*) actorul de origine australiană, a dovedit tuturor că are „adâncime” și a reușit două filme de mare substanță (*Patimile lui Christos* 2004 și *Apocalypso* 2006).

Povestea lui Iisus Christos, sau mai bine spus istoria lui, este poate cea mai cunoscută poveste din toate timpurile. Succesul peliculei lui Mel Gibson nu putea fi garantat decât dacă acesta venea cu ceva nou, cu ceva inedit și șocant în același timp. Filmul prezintă ultimele 12 ore din viața lui Isus. Povestea nu se abate de la adevărul biblic și își trage seva din cele patru Evanghelii (Matei, Marcu, Luca și Ioan). De exemplu povestea personajului Claudia (soția guvernatorului Pilat), poveste inserată în film, nu este doar o găselniță hollywood-iană ci este zugrăvită într-unul din capitolele Evangheliei lui Matei. Pentru a fi mai aproape de realitatea istorică, Mel Gibson a luat hotărârea (inspirată) ca filmul să fie vorbit în cele două limbi prezente în acei ani tulburi. Astfel evreii vorbesc limba arameică, iar romanii vorbesc latina vulgară. Așa stând lucrurile, celebra replică spusă de Isus, pe cruce („Elli, Elli, lama sabactani”) nu mai are același impact ca în filmul *Isus din Nazareth* al lui Zefirelli. Am amintit de filmul celebru din 1977, pentru că toate producțiile care îl vor avea personaj central pe Isus se vor raporta, volens-nolens, la creația genială a regizorului italian. Muzica filmului, unul dintre atuurile lui Gibson, a fost creată de compozitorul american John Debney, care a și primit o nominalizare la premiile Oscar pentru coloana sonoră compusă pentru „Patimile lui Christos”.

Personajele filmului sunt autentice, au forța, dar și parfumul acelor ani. Mel Gibson a recunoscut că și-a dorit ca personajele filmului să arate întocmai ca picturile lui Caravaggio. Într-un interviu acordat presei de specialitate regizorul recunoștea că personajele din picturi „sunt violente, întunecate, spirituale și au un filon de vis neobișnuit”. Se pare astfel că angajarea celor mai buni experți în machiaj de film a fost una din ideile reușite. Pentru scenele violente, personajele au fost machiate câte 6-7 ore. Succesul filmului a fost direct proporțional cu distribuția lui. Este vorba

despre alegerea lui Jim Caviezel (frumos și charismatic în rolul lui Isus), dar și a actriței românce Maia Morgenstern (în rolul Fecioarei Maria). Pe lângă talentul ei, dovedit și în film cât și în teatru, actrița are și origini evreiești. Cred că acest lucru a cântărit greu în alegerea ei în distribuție. O mențiune specială o acord și pentru personajele secundare Pilat din Pont (Hristo Shopov), Maria Magdalena (senzuala Monica Belucci) și Satana (interpretat de actrița italiană Rosalinda Celentano).

Pentru că povestea o cunoașteți, cu siguranță, m-aș opri asupra a două scene controversate. Prima dintre ele, în momentul flagelării lui Isus, este apariția Satanei cu un copil diform în brațe. Criticii au spus că este fapt despre portretul Antichristului aflat în opoziție cu Isus. Al doilea moment, foarte puternic, este scena crucificării lui Isus, când lacrima care cade (o lacrimă a Tatălui din ceruri) are puterea unei bombe atunci când lovește țărâna de pe Golgota. Ca orice peliculă de valoare și *Patimile lui Christos* a avut de îndurat și critici. Una dintre ele a fost aceea de antisemitism. S-a spus că toți evreii sunt urâți, noduroși, vorbesc tare, lucru care se poate demonta ușor privind-o pe frumoasa Monica Belucci întrupând-o pe Maria Magdalena. Și aici au fost discuții, cum că alegerea ei a fost considerată nepotrivită și că nu trebuia aleasă, pentru acest rol, deoarece este un sex-simbol. De asemenea critica a spus ca sinodul este zugrăvit ca o „cabală malefică”, personalitatea lui Caiafa fiind mult prea puternică în opoziție cu guvernatorul Pilat, care are „genunchii slabi”, este șantajat și face jocul aristocrației evreiești. O altă opinie critică, pe deplin întemeiată, este aceea că filmul este prea violent. Critica de film americană l-a acuzat pe Mel Gibson că a făcut filmul de așa natură știind că violența vinde bine, întotdeauna. Personal, cred că filmul este violent așa cum erau și vremurile. Într-un documentar celebru de pe National Geographic (*Povestea lui Dumnezeu*) se spunea că Golgota (care înseamnă căpățână în ebraică) era plină de condamnați, iar mirosurile erau pestilențiale.

Bineînțeles că filmul a fost urmărit cu atenție și la Vatican, așa cum sunt urmărite toate filmele cu subiect religios. Unul dintre apropiații Papei Ioan Paul al II-lea a spus, sub protecția anonimatului, că Sfântul Părinte a spus după film ca „Este așa cum a fost”.

Vizionare plăcută!

Gabriela Teodorescu, un om frumos

Oamenii frumoși rămân frumoși dincolo de trecerea timpului, călăuze în viață și în moarte pentru cei cărora le-au atins cumva existența. Doamna Gabriela Teodorescu rămâne un astfel de om pentru toți cei care au cunoscut-o, cărora le-a influențat existența. A fost profesoară de limba și literatura română la Colegiul Național „Al. I. Cuza” din Ploiești, inspector de specialitate. Am cunoscut-o în 2014 când am participat pentru prima oară la cina „Atitudini” al Casei de Cultură „I. L. Caragiale”.

Prezență vie, captivantă, maestră în arta cuvântului ales cu grijă, bogat de lumini, unghiuri, surprindea inefabilul artei, era o ființă plăcută prin eleganța spiritului, prin finețea, delicatețea manifestate permanent față de ceilalți. Bun comunicator, vorbea liber la fiecare serată organizată la Muzeul Județean de Artă Prahova „Ion Ionescu-Quintus”, rostea prelegeri prin care aducea în atenție aspecte din lumea literară, îmbogățindu-i pe toți cei care o ascultau, provocându-i la a studia în profunzime arile tematice abordate. Înaltă, blondă, serafică parcă, încurajatoare, plină de umor, cucerea prin simplitate, modestie, prin tactul manifestat în orice situație, prin eleganța exprimării. Parcă îi aud și acum glasul așezat, blând. Cititoare ferventă, filolog de profesie, inspector școlar într-o etapă a vieții, critic de artă, publica frecvent în revista „Atitudini”.

A scris prefața uneia dintre antologiile de poezii aflate sub egida Casei de Cultură „I.L. Caragiale”, Ploiești, a participat mulți ani în calitate de evaluator la concursurile de recitări, de creație organizate de aceasta, venea cu drag în excursiile cu scop cultural. Magia se isca atunci când începea să vorbească. Fascina și inspira, până și aerul părea că o soarbe din priviri, cu urechile pâlnie, să nu scape vreun sens dintre cele dumicate printre sunete. Iubitoare de animale, avea niște cățeluși cărora le ducea grija câtă vreme era plecată de acasă și pe care abia aștepta să îi revadă. Când povestea despre ei îi sclipeau ochii, părea însuflețită de o forță miraculoasă. Îmi amintesc cum într-una dintre serile de cina, pentru a ajunge mai repede la aceștia, a căzut pe scări și și-a fracturat piciorul.

De atunci, a venit mai rar la cina, nevoită fiind să aibă grijă de sănătate.

Iubită de foștii elevi, de colegi, prețuită mai ales pentru ceea ce era ca om, doamna Gabriela Teodorescu rămâne pentru noi toți un etalon de profesionalism, noblețe, valoare, o ființă extraordinară care a lăsat urme în sufletul celor care au cunoscut-o, cărora le-a marcat alegerile, modul de a se exprima, de a privi lucrurile, viața, în profunzime și la suprafață, plinar, cu toate nuanțele și darurile ei. Ea însăși a fost un dar pentru noi toți. A trăit 83 de ani pământești, trăiește mereu în inimile celor care au iubit-o, pentru care a însemnat ceva. Dumnezeu să îi odihnească sufletul, să i-l ducă în lumină veșnică!

MARTIN CULCEA (II)

„și ne-am întors mai puțin acasă!”

(n. 26.02.1955, Ploiești – d. 27.01.2021, Cluj)

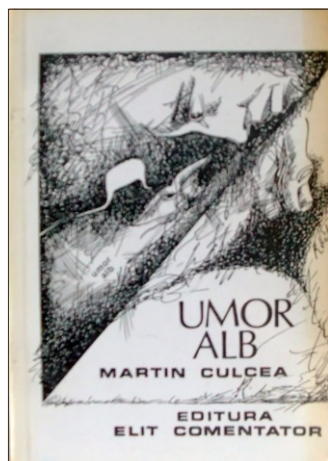

Cezar Ivănescu, „Numele poetului” în *Luceafărul* - 1985: „Din cărțile sale scrise și nepublicate (și „nepredate” vreunei edituri) Martin Culcea și-a alcătuit o antologie de poeme purtând titlul *Criza de identitate*. „Forceps”, prima secțiune a antologiei, conține poeme extraordinare, virgilmazilesciene prin scriitura eliptică violentând și reînnobilând enunțul banal, prin sarcasm, sentimentalitate difuză, cum și printr-o continuă tentație de a accede la o nouă inocență prin săvârșirea ritualului lustral al rostirii poetice: „tras/ dintr-o viață într-alta/ de parcă un forceps ar fi hotărât de viu/ cum trebuie să fiu viu/ ca și cum iarba verde/ albastrul cer/ din afara ochilor mei ar fi/ pentru că nu ochii mei văd iarba/ ci iarba din ochii mei//tras/ dintr-o viață într-alta” („dintr-o viață într-alta”); „ce diminează frumoasă!/ ce diminează frumoasă!/ vrăbiuțele cirip-cirip ciripesc/ ce bine zic/ ce bine! pentru că o creangă înflorită (bineînțeleș albă) de amintirea/ cea mai tândră m-a apropiat/ pentru că în sfârșit m-am detașat/ de educata teamă de a răspunde/ cirip-cirip vrăbiuțelor” („detașare”); „dintr-o privire cântăresc colosala povară a furnicuței/ deși efortul ochilor mei este nerușinat de puțin/ tandrețea porilor când mă privește femeia/ blândețea tălpilor când floarea/ cu irisul ei enorm o fixează supus/ dintr-o privire surprind apa cum își schimbă culoarea/ înaintea deschisei mele guri// treizeci și trei de îngeri patinează/ pe imaculata mea unghie/ îi văd!// și dacă nimic nu e dincolo/ de ceea ce pot vedea cu ochii/ atunci să mă

judece ochii?” („județ marțial”). Cu o deplină conștiință artistică Martin Culcea știe să evite capcanele mimetismului pur, știe să-și apropie o tehnică poetică și să articuleze un discurs original, un idiolect savuros, cu adevărat martinculcean, inconfundabil: „nu am nici o datorie!/ tot ce am primit/ am primit bucuros/ dimineața am deschis fereastra/ în fața bobocelului pur/ toată candoarea am fost/ nevinovată/ zvelta gleznă/ am salutat-o ca pe o surioară/ am ascultat tot/ am respectat tot/ iar seara cu mâinile înroșite/ mi-am adus aerul la gură/ și m-am înecat” („bilanț vid”); „nu mă trezi! nu mă trezi! eram într-o alergare pe cai/ într-o dulce cădere/ cu cel mai verde gust/ puternic eram/ tânăr/ barbar/ nepăsător și bărbat/ spumă și miere/ de o irezistibilă fiere/ nu mă trezi! nu mă trezi!/ nu mă trage înlăuntrul reflexului: forceps!” („cel mai verde gust”). Poet de rasă, inteligent și cultivat, Martin Culcea scrie o poezie „mărturisitoare”, „impudică” și „impură”, a cărei muzică, monotonă și sfâșietoare, este adesea întreruptă de un strigăt sau de un urlet (muzică concretă), sau pur și simplu de un automatism verbal ca un sughit, „semne” desperate prin care autorul încearcă să ne convingă că există (că e un ins hârșit, nenorocit, nefericit, o biată făptură de carne suferitoare) și că a scris chiar el acest „text” (și nu invers): „cârnați/ asta spun de fapt/ oricât aș încerca să spun ceva/ cârnați spun tot timpul/ fără nici un control/ pur și simplu cârnați// și acum iartă-mă că ai ochi albaștri/ și nu suntem născuți în aceeași zi/ și acum iartă-mă/ nu încerc decât (pentru tine/ și-o jur) să intru în cuvinte”.

Notă: În antologia de autor „poem versus poem”, poezia „dintr-o viață într-alta” a fost dedicată scriitorului Cezar Ivănescu.

Mihai Ionuț Constantinescu, „Umor Alb” în *Informația Prahovei* - noiembrie, 1994: „Apărută recent la Editura Elit Comentator, „Umor alb”, cartea de debut a poetului ploieștean Martin Culcea deschide o primă serie de trei cărți de poezie absolut remarcabilă. Debutând oarecum târziu față de alți colegi de breaslă (mai „harnici” în travaliul crud al editării) poetul Martin Culcea

intră în peisajul literaturii contemporane cu o vigoare excelentă. Singurătatea poetului înseamnă gestul simplu și tragic de acceptare a destinului uman, așa cum reiese din poezia „Accept”: „astăzi a fost toamnă/ călcâiele/ sânii femeilor/ Pământul și merele astăzi s-au

rotunjit/ Tatăl meu/ Mama mea astăzi/ m-au părăsit pe o trecere de pietoni și/ am traversat !// astăzi m-am simțit la vedere/ ca un gândac pe un zid alb”. În ciuda simplității cuvintelor folosite, Martin Culcea creează o tensiune rece a textului, receptată ca emoție cerebrală și nu afectivă, uneori și mai bine accentuată de amprenta lucidului ca temperament artistic asumat: „totul îmi este permis! totul! să evaderez de la o gratie la alta/ să îmi aduc mâinile la ochi/ la urechi /la gură/ la ceafă/ să respir mai puțin/ să trăiesc pe îndelete și/ mai ales să mor pe îndelete// îndărătul acestor gratii aurite/ aurite de mine”. Realul surprins în ordinea poetică, lasă loc unei deschideri ontice tulburătoare prin vigoarea preciziilor: „Frig ! Pământul mizerabil și gras/ departe un lătrat mic de câțel/ nici nu îndrăznesc să pășesc/ atât de viu/ Pământul mizerabil și gras//”.

Sperăm că și celelalte două volume din această serie să se prezinte la aceeași înaltă cotă a spiritualității pe care Martin Culcea o servește cu demnitate și grație.”

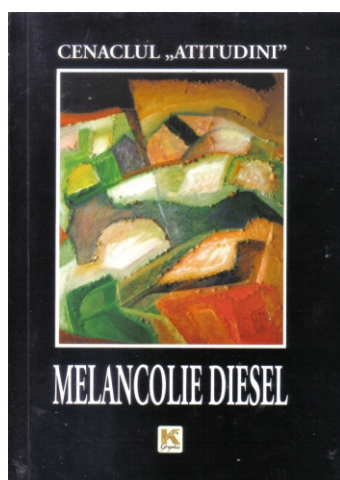
A.I. Brumar, „O «fenomenologie» lirică” în *Gazeta de Transilvania*, nr. 2056/1997: „Încă tânăr și într-un răstimp scurt, ploieșteanul Martin Culcea tipărește cinci cărți, e drept că – ne atrage autorul atenția – producția lirică e mai veche, cea mai mare parte de prin anii '70-'80, va fi fiind, cum s-a scornit termenul, „literatură de sertar”: Criza de identitate, *Box*, *Umor alb*, *O vânătoare*. Cu *Rostirea* în șoaptă (Editura „Elit Comentator”, Ploiești, 1996), poetului i s-a oferit Premiul „Gherghinescu Vania” al Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Brașov. Nici una din îndrăznelile poeziei anterioare nu-i este străină lui Martin Culcea, de la biologicul dezvelit cu silă și cruzime, precum pieile sfâșiate pe o masă de disecție, la telurismul nerușinat din

mitologii și la suprarealismul neliniștitor al visului petrecut în sudorile grele, însă toate acestea cu adaosul necesar de luciditate, de subțiere a fantasmelor în lumina treziei. Remarcabil în această privință este poemul *Clipă rămâi!*, din volumul *O vânătoare*, din care citez, însă pe sărite, pentru că poetul, în mai toate cazurile se lățește diluvios, e o patimă la el de atotcuprindere, creșterea lirică e aci stufoasă, arborescentă: „nu este goală! este golită/ această clipă/ ca o gură fără limbă/ ca un orologiu mut/ poate ți-ar retrebuie/ o țâță plină și maternă/ ca să dai rost acestei clipe/ pline de lene nevoluptoasă/ pentru că ceea ce trăiești fără voluptate/ este o secundă lipsită de sângele tău// sângele tău trebuind să circule/ printre secundele și obiectele tale/ pe care le atingi cu duioșie sau cu furie/ cu duioșie și repulsie/.../ trebuie să existe un mușchi/ un mușchi vomitiv și defecator/ pentru această clipă lipsită de rost/ care parcă îți seamănă.../ este mai rea decât tine!/ îți este egală deci// rămâi doar un om!/ în această secundă/ un om ghemuit ca un făt în placenta/.../ nu ești decât un om cu gură/ un om cu o gură mai puțin liberă decât tine/ trăiești acut? am reușit! trăiesc acut/ nu ești decât o clanță trăncănită/ și bolborositoare/ care cu rușine/ care cu furie/ care neconvingător dar convins/ mai că ar rosti:// clipă rămâi/ clipă rămâi! ”. Descompunerea morală, ca la expresioniști, caznele, autoschinguirea, teme reflectând răul ontologic, dar și dramatismul vremurilor de peste om, precum acelea apropiate ce ne-au însemnat cu răni și cicatrici încă nelipite, sunt, de regulă, obsesiile lui Martin Culcea din volumul *Rostirea* în șoaptă (piesele din cuprins sunt datate 1984-1986). Ele se constituie însă emblematic, definind o conștiință: suntem ca vremea, ea este precum suntem, cum vom fi fost?. Un duh tânguitor-sedițios calcă ușor peste aceste pagini, ne va putea învăța că vina nu este eternă?. Ticăloșirea trupului și a minții e probabil numai rezultatul unei priviri mioape, ori a încrucișării micurinate a ochiului limpede cu recipientul obscen al digestiei: „neîncredere de ce?/ doar ochii sunt făcuți să privească/ tu fiind făcut să privești/ făcut fiind supus privirilor// aerul pe care îl absorbi/ fiind o adunare de ochi/ care în plămânii tăi/ se deschide neînțelegător// fiecare unghie a ta privindu-te/ ca un ochi uimit și răsucit/ într-o oglindă a lui Möbius// burta ta fiind un ochi mai mare/ mai alb și mai gras privind/ prin indolența ombilicului// mâna ta fiind ochiul tău cel mai

*fricos/ sexul - o privire îți este/ de multe ori
barbară/ de multe ori tandră/ timidă și lacomă
totodată// tu/ tot/ o privire fiind/ și obiect de
privit/.../ nu ești decât un ticălos/ un bărbat cu
mațe temătoare/ o continuare a unui copil/ care
privea cu neîncredere// oferă-ți o satisfacție/
minimă și dureroasă/ lasă-te privit ca un obiect
privitor/ numai pentru privit și/ leapădă-ți
neîncrederea// neîncredere de ce?" („Ca o
neîncredere”, din ciclul „Miopia ca un punct de
vedere”). Și, mai departe, în poemul *Miopia ca un
punct liber de vedere*: „nimic de rostit nu mai este/
totul pentru privit!/ totul pentru privit/ cu sângele
adunat sub pleoape/.../ devenim/ devenim
obiectele mișcătoare/ propriei noastre uimiri/
uimirea - singura noastră putere/ până și forța
învinsă este/ înaintea ei/ forța/ nu violența//
trebuie îndemânare!/ miopia/ da! miopia trebuie
schimbată/ cu agilitatea unui scamator/ ca să poți
privi într-adevăr/ pentru că totul este pentru
privit!/ o ironie împotriva miopiei tale...”*

*Cărțile lui Martin Culcea se constituie ca o
„fenomenologie” a spiritului strivit sub „vremi”,
încercând, însă, ca să întorc o vorbă celebră a lui
Nichita Stănescu, să se ridice din pata de sânge
turtită sub o talpă pe sol.”*

Constantin Hârlav - din prefața la vol. *Melancolie Diesel*, 2010: „(...) Citez, însă, altceva, în aceste note introductive și anume *Adorația identității*, de Martin Culcea, ca pe o emblemă a poetului la Ploiești, în zilele noastre (trecute, prezente, viitoare): *iar eu - din Orientul meu latin / din Bizanțul cu rafinări pariziene / din Levantul aproape anglofon / din periferia orașului aflat / la periferia Marelui Oraș / din acest colț de inimă a lumii / care pulsează ca oricare inimă încolțită / printre mititeii la rece și berea la grătar / oferite în curtea „Galeriei de artă pentru artă” / care mâine poate va vernisa hamburgerul / nici măcar de Hamburg - / iar eu - metec doar în gând / cetățean de cetățean al acestui cartier Pământ / suferind pentru poezia sub acoperire / și covrigul scăpat din*

*coada câțelului / poet așa cum îi stă bine oricărui
bărbat / din familia mea / familist / așa cum îi stă
bine familiei mele - / pândesc încet-încet cum îmi
pierd identitatea //.”*

Gabriela Teodorescu, notă critică în volumul *Din pana Egretei*, 2013: „Martin Culcea este un observator atent, lucid, „cârcotaș” al lumii noastre și se apără de insinuantă întristare prin umor, pe toată gama de expresie poetică a acestuia: calambur, parodie, ironie.(...) Pe Martin Culcea îl încântă accentele naive și melodioase ale poeziei populare și le experimentează în propriile versuri; îl încântă și jocurile (aparent) forțate de cuvinte („oare sunt suma sau diferența/ dintre fobii și/sau filii?/ fobofobii și/sau filofilii?/ fobofilii și/sau filofobii?”; alunecă apoi, într-o strategie poetică deja semnalată, spre tonalități reflexive mai grave...”

Cu ecouri de testament arghezian, poetul mărturisește: „nu am reușit toate cuvintele propuse să fi fost zise/ această scriere se mărturisește prin cuvintele nescrise” („în fața ușii deschise”).”

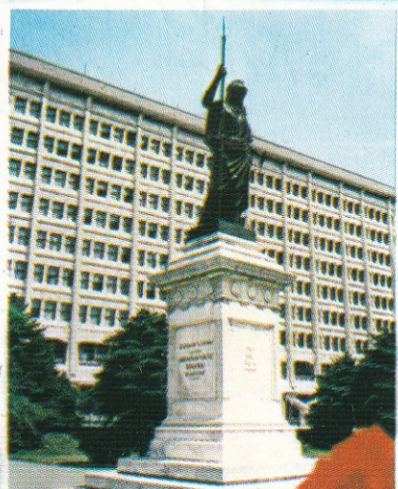
Continuare în nr. viitor

CUPRINS

<i>Magister</i> , Marian Dragomir – p. 1	
<i>Drum bun, domnule Profesor! Și mulțumesc!</i> , Marius Nica – p. 2	
<i>În umbra ei</i> , Simona Antonescu – p. 3	
<i>Dorește-ți</i> , Irina Catrinescu – p. 5	
<i>Fotografii mai vechi în ramă nouă</i> , Viorica Răduță – p. 6	
<i>Comparații șazeciste</i> , Felix Nicolau – p. 8	
<i>Nota autorului</i> , Daniel Cristea-Enache – p. 10	
<i>Poetul – între sensibil și senzitiv</i> , Silviu Apollo – p. 11	
<i>Poezii</i> , Ion D. Șirna – p. 12	
<i>Urbanism și memorie. Instituționalizarea memoriei liberale a Ploieștiului secolului al XIX-lea</i> , Dorin Stănescu – p. 13	
<i>– Da’ tu, a cui ești maică?</i> , Ivone-Marlen Scărlătescu – p. 15	
<i>Metamorfoze</i> , Maria Tunea – p. 16	
<i>Aurora Cornu, o femeie în țara bărbaților</i> , Dan Gulea – p. 17	
<i>Actualitatea culturală</i> , Dan Gulea – p. 18	
<i>Passion of Christ</i> , Mihai Ioachimescu – p. 20	
<i>Gabriela Teodorescu, un om frumos</i> , Iulia Dragomir – p. 20	
<i>Martin Culcea</i> , Luli Elena Culcea-Bodea – p. 22	

PLOIEȘTI

DESPRE NOI:

Publicație editată de: Primăria Municipiului Ploiești și Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești

ISSN: 1584 - 0832

Tipărire: S.C. Seladocom S.R.L. Brăila

Director: Marian Dragomir

Colaboratori: Dan Gulea,
Dorin Stănescu,
Ivone-Marlen Scărlătescu,
Silvian David, Mihai Ioachimescu,
Daniel Cristea Enache,
Ilona Cornelia Rizea, Felix Nicolau

Corectură: Jeni Șendroi

Layout & DTP: M.D.

Copertele 1-4 reproduc cărți poștale din colecții private:

Coperta 1: Ploiești 1903, Editura „Galeria de cadouri”, Ad. Maier&D. Stern, București, str. Lipscani nr. 3

Coperta 2: 21 Ploiești, Primăria 1938

Coperta 3: Ploiești, anii '80, Editura Meridiane, O.P. Arta Grafică, circulantă

Coperta 4: Ploiești, vedere din centru, 1910, Editura Horovitz, 16 str. Paris, București, necirculantă

Responsabilitatea pentru conținutul opiniilor, argumentelor sau părerilor aparține, în exclusivitate, autorilor. Materialele primite publicate sau nepublicate, nu se înapoiază. Redacția revistei nu împărtășește întotdeauna ideile conținute în textele publicate.

Ploiești - Vedere din Centru

